

กิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในองค์กร (Knowledge Management: KM)

ส่วนประสานการจัดการมลพิษ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมมลพิษ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

การจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ

โดย นางสาวณัฐฐินีพร สร้อยสูงเนิน นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

21 มิถุนายน 2567

“เขตควบคุมมลพิษ”

ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

มาตรา 59 ท้องที่ใดมีปัญหามลพิษ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้ กก.วล. มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้ท้องที่นั้น เป็น “เขตควบคุมมลพิษ” เพื่อดำเนินการควบคุม ลดและขจัดมลพิษได้

มาตรา 60 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่เขตควบคุมมลพิษจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด รวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

การจัดทำ “แผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ” ดำเนินการ ดังนี้

- ๑) สำรวจและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษ
- ๒) จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ทำการสำรวจและเก็บข้อมูล
- ๓) ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานภาพมลพิษ รวมทั้งขอบเขตความรุนแรงของสภาพปัญหา และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้น

โดยให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ แนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น

มาตรา 61 แผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษฯ ต้องเสนอประมาณการ และคำขอจัดสรรเงินงบประมาณและเงินกองทุนสำหรับก่อสร้าง/ดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม/ระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการ สำหรับการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้นด้วย

มาตรา 62 ในกรณีที่จำเป็นต้องจัดหาที่ดินสำหรับใช้เป็นที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมสำหรับเขตควบคุมมลพิษใด แต่ไม่สามารถจัดหาที่ดินของรัฐได้ ให้ดำเนินการจัดหาที่ดินของเอกชน เพื่อพิจารณาคัดเลือกเป็นที่ตั้ง ในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายให้เสนอประมาณการและคำขอจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนในแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ ให้ดำเนินการเวนคืนที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

“เขตควบคุมมลพิษ”

ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

มาตรา 63 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินการของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 60 ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ดำเนินการภายในเวลาอันสมควร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจดำเนินการแทน เมื่อได้แจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและ กก.วล. ทราบแล้ว

มาตรา 37 เมื่อประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม หรือเขตควบคุมมลพิษ จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด (แผนสิ่งแวดล้อมจังหวัด) เสนอขอความเห็นชอบต่อ กก.วล. ภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ กก.วล. ได้แจ้งให้จังหวัดจัดทำแผนปฏิบัติการฯ

การจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมจังหวัดสำหรับเขตควบคุมมลพิษ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ ตามมาตรา ๖๐ มารวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนสิ่งแวดล้อมจังหวัดด้วย

มาตรา 33 ในกรณีที่เห็นสมควรให้ กก.วล. มีอำนาจ กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สูงกว่ามาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา 32 เป็นพิเศษ สำหรับในเขตอนุรักษ์หรือเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 43 หรือเขตพื้นที่ตามมาตรา 45 หรือเขตควบคุมมลพิษ ตามมาตรา 59

มาตรา 58 ในกรณีที่เห็นสมควร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดสูงกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนด ตามมาตรา 45 หรือมาตรฐานซึ่งกำหนดตามกฎหมายอื่น และมีผลใช้บังคับ ตามมาตรา 56 เป็นพิเศษ สำหรับในเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา 59

มาตรา 45 ในพื้นที่ใดที่ได้มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ เขตผังเมืองรวม เขตผังเมืองเฉพาะ เขตควบคุมอาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือเขตควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ไว้แล้ว แต่ปรากฏว่ามีสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรุนแรงเข้าขั้นวิกฤตซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยทันทีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่มีอำนาจตามกฎหมาย หรือไม่สามารถที่จะทำการแก้ไขปัญหาได้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีขออนุมัติเข้าดำเนินการเพื่อใช้มาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างตามมาตรา ๔๔ ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาในพื้นที่นั้นได้

มาตรา 44 ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ /มิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศน์/คุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
- 2) ห้ามการกระทำหรือกิจกรรมใดๆ ที่เป็นอันตราย/ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ของพื้นที่จากลักษณะตามธรรมชาติ/เกิดผลกระทบต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
- 3) กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนให้มีหน้าที่ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- 4) กำหนดวิธีจัดการโดยเฉพาะ กำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการร่วมมือและประสานงานในการปฏิบัติงานเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ/ระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติ/คุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่นั้น
- 5) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

มาตรา 71 ในเขตควบคุมมลพิษใด หรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมไว้แล้ว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา 70 วรรคหนึ่ง ซึ่งยังมิได้ทำการก่อสร้าง ติดตั้ง หรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด หรือไม่ประสงค์ที่จะทำการก่อสร้าง หรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนดดังกล่าว มีหน้าที่ ต้องจัดส่งน้ำเสีย หรือของเสียที่เกิดจากการดำเนินกิจการของตนไปทำการบำบัด หรือกำจัด โดยระบบบำบัด น้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมที่มีอยู่ภายใน**เขตควบคุมมลพิษ** หรือเขตท้องที่นั้น และมีหน้าที่ต้องเสียค่าบริการตามอัตราที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้ หรือโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 72 ในเขตควบคุมมลพิษใด หรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมไว้แล้ว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ทุกประเภท เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามมาตรา ๗๐ มีหน้าที่ต้อง จัดส่งน้ำเสีย หรือของเสียที่เกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษของตนไปทำการบำบัด หรือกำจัดโดยระบบ บำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมที่มีอยู่ภายใน**เขตควบคุมมลพิษ** หรือเขตท้องที่นั้น และ มีหน้าที่ต้องเสียค่าบริการตามอัตราที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้ หรือโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นมีระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียของตนเองอยู่แล้ว และสามารถทำการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียได้ตามมาตรฐานที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 74 ในเขตควบคุมมลพิษใด หรือในเขตท้องที่ใดที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มี ระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวม แต่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัด น้ำเสีย หรือกำจัดของเสียอยู่ใน**เขตควบคุมมลพิษ** หรือเขตท้องที่นั้น ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง แหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา 71 และมาตรา 72 จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียจากแหล่งกำเนิดของตน ไปให้ผู้รับจ้างให้บริการทำการบำบัดหรือกำจัด ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นกำหนดโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ

มาตรา 75 ในเขตควบคุมมลพิษใด หรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มี ระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวม และ ไม่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัด น้ำเสีย หรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตควบคุมมลพิษ หรือเขตท้องที่นั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจกำหนดวิธีการชั่วคราวสำหรับการบำบัดน้ำเสีย หรือ กำจัดของเสียซึ่งเกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามมาตรา 71 และมาตรา 72 ได้ตามที่จำเป็นจนกว่าจะได้มีการก่อสร้าง ติดตั้ง และเปิดดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสีย รวมใน**เขตควบคุมมลพิษ** หรือเขตท้องที่นั้น

วิธีการชั่วคราวสำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียตามวรรคหนึ่ง ให้ความหมาย ความรวมถึงการเก็บรวบรวม การขนส่ง หรือการจัดส่งน้ำเสียหรือ ของเสียด้วยวิธีการใด ๆ ที่เหมาะสม ไปทำการบำบัด หรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการที่อยู่ในเขต อื่น หรืออนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือ ก ำจัดของเสียซึ่ง รับจ้างให้บริการอยู่ในเขตอื่นเข้ามาเปิด ดำเนินการรับจ้าง ให้บริการ**ในเขตควบคุมมลพิษ** หรือเขตท้องที่นั้นเป็นการชั่วคราว หรืออนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการนั้นทำการเก็บรวบรวมน้ำเสีย หรือของเสียเพื่อนำขนเคลื่อนย้ายไปทำการบำบัด หรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียของผู้ที่อยู่นั้นซึ่งอยู่ในเขตท้องที่อื่นนอกเขต ควบคุมมลพิษ หรือเขตท้องที่นั้น

มาตรา 76 น้ำเสียที่ได้รับการบำบัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมของทางราชการ หรือระบบบำบัดน้ำเสียของผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการ บำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย จะต้องมีความสมบัติตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนด ตามมาตรา 55 หรือมาตรฐานที่ส่วน ราชการใดกำหนด โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับ ตามมาตรา 56 หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด เป็นพิเศษสำหรับ**เขตควบคุมมลพิษ** ตามมาตรา 58

▶ อ่านให้ฟัง

00:03

คพ.รับลูกเตรียมหาหรือประกาศ "เขตควบคุมมลพิษ" โรงงานรีไซเคิลราชบุรี และรอบชุมชน เตรียมขงเข้าหาหรือบอร์ดมลพิษ เดือน ก.ค. นี้ ขณะที่บริษัท รายงานอ้างฝั่งกลบกากของเสีย 1 แสนตันในพื้นที่โรงงาน เตรียมเล็งเจาะรื้อ บ่อฝั่งกลบ เจาะชั้นน้ำใต้ดินพิสูจน์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เขตมลพิษ- ชวาระยองแสดงความดีใจ หลังศาลปกครองระยองพิพากษาให้ อ. มานดาพูด รวม ค.มานดาพูด ค.ห้วยโป่ง ค.เนินพระ ค.หีบมาและ ค.มานดา อ.เมือง ค.บ้านฉาง อ.บ้านฉาง เป็นเขตควบคุมมลพิษ

ประกาศ

เขตควบคุมมลพิษ

ไม่ใช่เรื่องง่าย

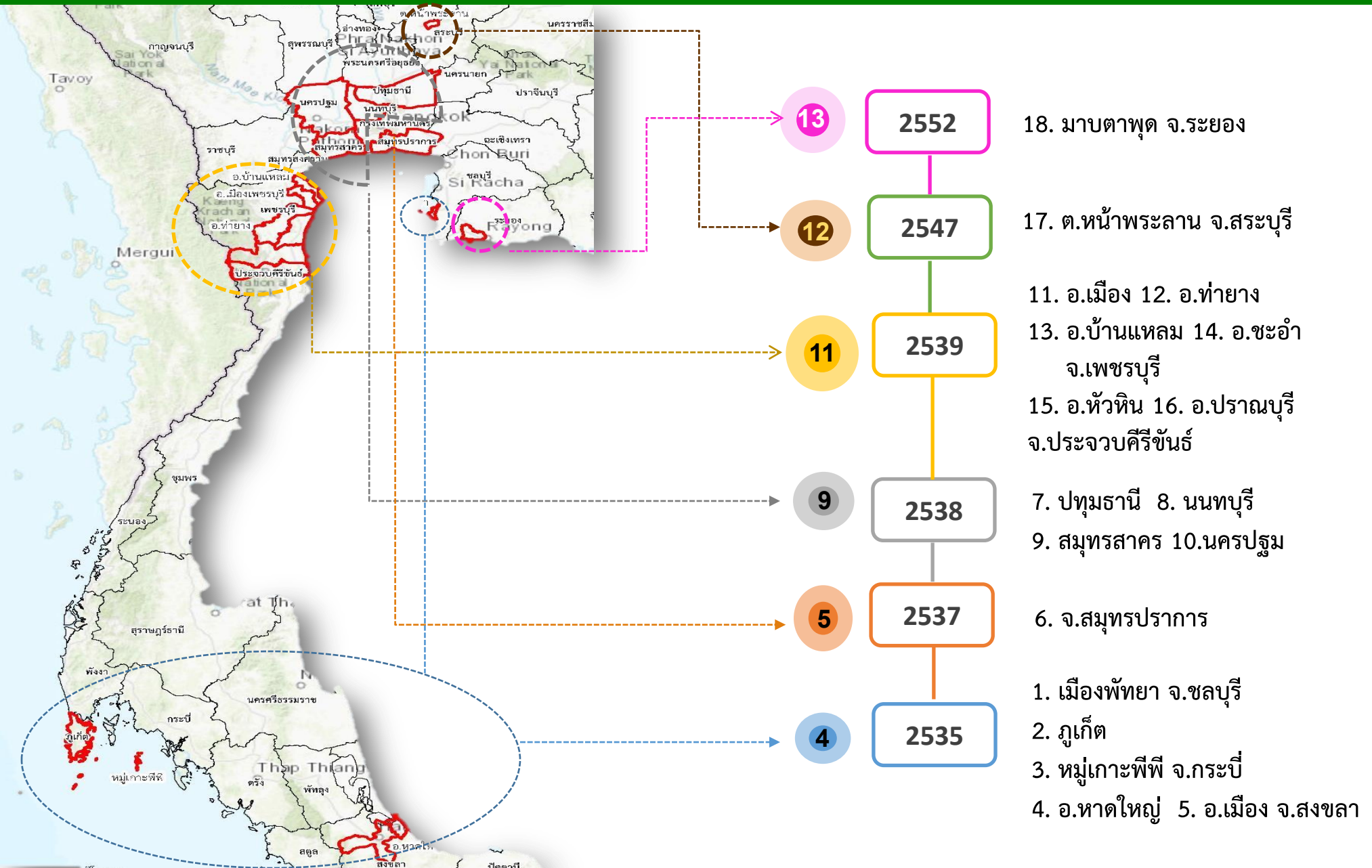
ประกาศเขตควบคุมมลพิษ ไม่ใช่เรื่องง่าย กทม.ต้องคิดหนักหากจะประกาศจริง

ลุ้นศาลไม่รับอุทธรณ์ คืบหน้าคดี "เขตควบคุมมลพิษ 4 จว.เหนือ"

🕒 08/05/2021 📍 ณิชชา เวชพานิช 🔄 UPDATE

คพ.ยื่นอุทธรณ์แล้วคดี "เขตควบคุมมลพิษ 4 จังหวัดภาคเหนือ" เครือข่ายภาคประชาสังคมเชียงใหม่ เตรียมสู้คดี ชี้รัฐพลัดเข้า คดีนี้ชี้ช่องโหว่ระบบจัดการวิกฤตฝุ่นมลพิษของรัฐ แทนที่จะถือโอกาสอุดช่องโหว่ กลับตั้งอุทธรณ์ ด้านนักวิชาการกฎหมายชี้มีลุ้น ศาลปกครองอาจไม่รับอุทธรณ์

เขตควบคุมมลพิษ 18 พื้นที่ ใน 13 จังหวัด

ประเด็นปัญหามลพิษ

มาตรา 59 ท้องที่ใดมีปัญหามลพิษ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะร้ายแรง ถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้ กก.วล. มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้ท้องที่นั้น เป็น “เขตควบคุมมลพิษ” เพื่อดำเนินการควบคุม ลดและขจัดมลพิษได้

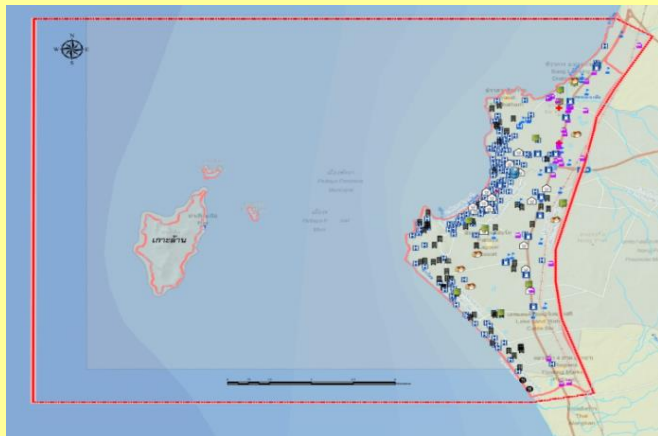
□ ประเด็นปัญหามลพิษ คือ

- อากาศ (VOCs PM_{2.5} PM₁₀ SO₂ NO₂ กลิ่น....) และเสียง
- น้ำ (น้ำผิวดิน น้ำทะเล น้ำใต้ดิน)
- ขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย อุบัติภัยจากเงินสารเคมี

อ้างอิง :

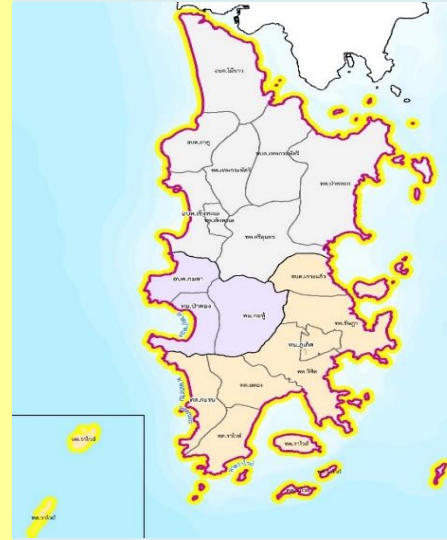
- มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม (พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม ฯ ม.32 -34)
- ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี และ จังหวัดภูเก็ต

□ ประกาศ กก.วล.ฉบับที่ ๑ (๒๕๓๕) ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๓๕

□ พื้นที่ : เมืองพัทยา ๒๐๘ ตร.กม. ต.นาเกลือ หมู่ ๑-๗ (เกาะล้าน) ต.ห้วยใหญ่ หมู่ ๔ ต.หนองปลาไหล หมู่ ๖ – ๘ และ ต.หนองปรือ หมู่ ๕-๖, ๙-๑๓

□ ประกาศ กก.วล.ฉบับที่ ๒ (๒๕๓๕) ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๓๕
□ พื้นที่ : จังหวัดภูเก็ต ๕๗๐ ตร.กม.

มูลเหตุการประกาศฯ

- คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งเสื่อมโทรมจากการท่องเที่ยว
- ขยะมูลฝอยตกค้าง และกำจัดไม่ถูกสุขลักษณะ
- ระดับเสียงในชุมชนจากยานพาหนะเกินมาตรฐาน
- ฝุ่นละอองจากการจราจร และการก่อสร้าง
- ขาดแคลนระบบสาธารณูปโภคการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยและการบำบัดน้ำเสีย
- ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมจากการใช้ประโยชน์ที่ดินไม่เหมาะสม

หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่

- ❑ ประกาศ กก.วล.ฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๓๕
- ❑ ครอบคลุมพื้นที่ ๑๑.๒ ตร.กม.

มูลเหตุการประกาศฯ

- ขยะมูลฝอยถูกทิ้งกระจายทั่วไปบนเกาะและในทะเล
- น้ำเสียจากภัตตาคาร และบังกะโลไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกสุขลักษณะส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำทะเล
- การเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ

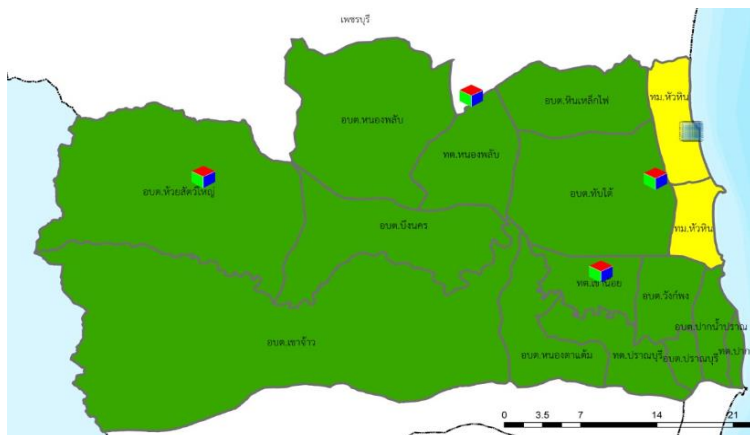
อำเภอเมือง อำเภอชะอำ อำเภอท่ายาง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี และ อำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- ประกาศ กก.วล. ฉบับที่ ๑๓ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙
- ครอบคลุมพื้นที่
เพชรบุรี : ๑,๘๗๒ ตร.กม.
ประจวบฯ : ๑,๖๐๔ ตร.กม.

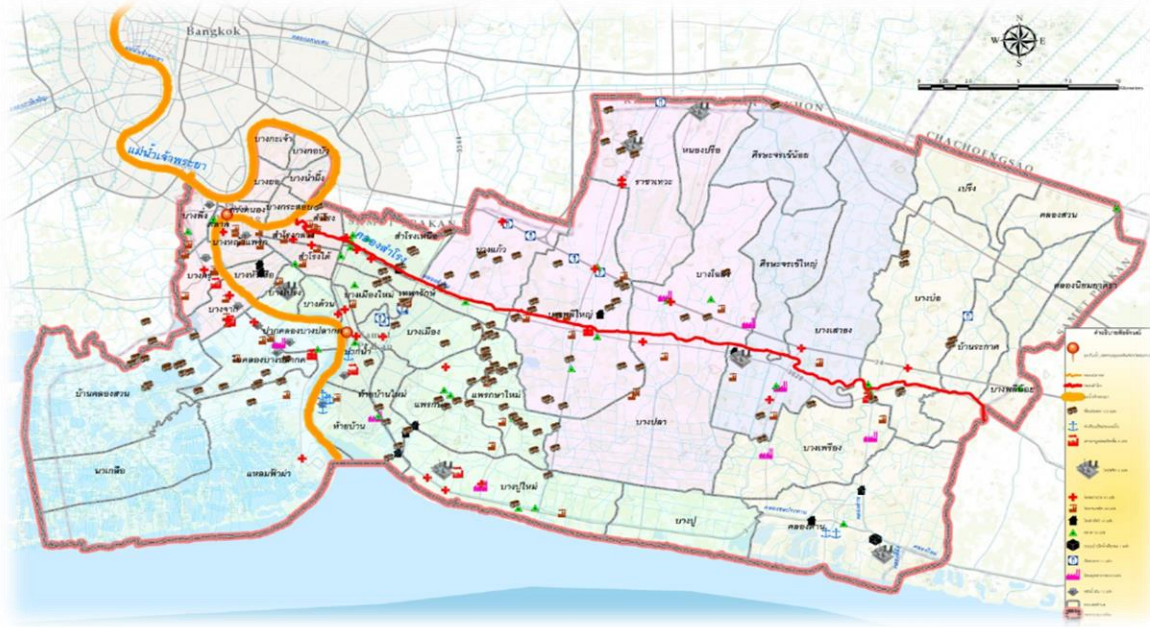
มูลเหตุการประกาศฯ

- คุณภาพน้ำชายฝั่งทะเลเสื่อมโทรมเนื่องจากน้ำเสียจากชุมชน
กิจกรรมการท่องเที่ยว
- ขยะมูลฝอยมีปริมาณเพิ่มขึ้น แต่ไม่สามารถเก็บขนได้ทั่วถึงและ
กำจัดไม่ถูกหลักวิชาการ
- ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลจากสิ่งก่อสร้างล่อล้าลำน้ำ
- ขาดการวางแผนการใช้ที่ดินที่เหมาะสม

ประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดสมุทรปราการ

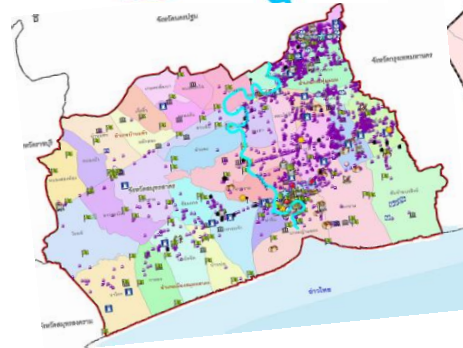
มูลเหตุการประกาศฯ

- แหล่งน้ำเน่าเสียจนถึงระดับวิกฤต จากอุตสาหกรรมและชุมชนที่ไม่ได้รับการบำบัดอย่างมีประสิทธิภาพ
- สารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานบริเวณอุตสาหกรรมหนาแน่น (อ.เมือง และ อ.พระประแดง)
- ขยะมูลฝอยตกค้าง ไม่มีการกำจัดอย่างถูกต้อง
- ของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรมและชุมชนไม่ได้รับการจัดการที่เหมาะสม

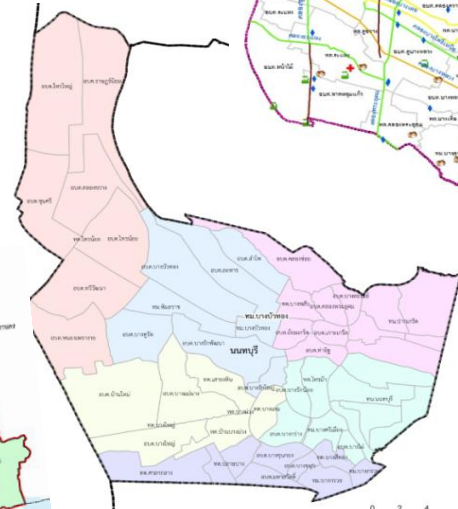
นครปฐม

สมุทรสาคร

นันทบุรี

14

ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

- ☐ ประกาศ กก.วล.ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๔๗
ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๗
- ☐ ครอบคลุมพื้นที่ ๖๖ ตร.กม.

มูลเหตุการประกาศฯ

- ปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศ มีค่าสูงเกินค่ามาตรฐานเป็นเวลาหลายวันต่อเนื่อง เนื่องมาจากการดำเนินกิจกรรมโรงงานอุตสาหกรรมไม่บด ย่อยหิน ปูนซีเมนต์และเหมืองหินที่เป็นแหล่งกำเนิดฝุ่นขนาดเล็กจำนวนมาก รวมทั้งกิจกรรมการบรรทุกขนส่งหินและการตกหล่น ของเศษหินบนถนน

ตำบลมาบตาพุด ตำบลห้วยโป่ง ตำบลเนินพระ และตำบลทับมา อำเภอเมือง ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา และ ตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

มูลเหตุการประกาศ

ตามคำพิพากษาของศาลปกครองระยอง ปัญหามลพิษ ได้แก่

- การปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ
- การสะสมตัวของตะกอนดินปากคลองซากหามาก
- การปนเปื้อนของโลหะหนักและสารอินทรีย์ระเหยง่ายในดินและน้ำใต้ดิน
- ปัญหาการจัดการน้ำเสีย ขยะมูลฝอย และกากของเสียอันตราย เนื่องจากการประกอบกิจกรรมของโรงงานอุตสาหกรรม และการขยายตัวของชุมชนอย่างรวดเร็ว

- ☐ ประกาศ กก.วล.ฉบับที่ ๓๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒
- ☐ ครอบคลุมพื้นที่ ๔๑๗ ตร.กม.

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษฯ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่เขตควบคุมมลพิษ

- ☑ 1. สำรวจและเก็บข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีอยู่ในเขตควบคุมมลพิษนั้น
- ☑ 2. จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลตาม 1.
- ☑ 3. ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานภาพมลพิษ รวมทั้งขอบเขตความรุนแรงของสภาพปัญหา และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ☑ 4. กำหนดมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้น
- ☑ 5. นำแผนลดและขจัดมลพิษรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ แนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น

สำรวจและเก็บข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ

❑ แหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญ คือ

- ชุมชน (อาคาร/โรงแรม/บ้านจัดสรร/ตลาด.....)
- อุตสาหกรรม / กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ / การประกอบกิจการ
- ยานพาหนะ
- อื่นๆ

อ้างอิง :

- มาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด (พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อมฯ ม.55 -58)
- กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น
พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
พ.ร.บ.การจัดสรรที่ดิน พ.ศ.2543 เป็นต้น

จัดทำบัญชีแหล่งกำเนิดมลพิษ

ตัวอย่างบัญชีแหล่งกำเนิดมลพิษเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง

* แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศประเภทอยู่กับที่ในพื้นที่

แหล่งกำเนิดมลพิษ	จำนวน (แห่ง)	แหล่งข้อมูล
▪ โรงงานอุตสาหกรรม	345	
(1) ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม	135	ฐานข้อมูลกรมโรงงานอุตสาหกรรม
- นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด	59	
- ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด	7	
- นิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอ ตะวันออกมาบตาพุด	44	
- นิคมอุตสาหกรรมอาร์ไอแอล	6	
- นิคมอุตสาหกรรมผาแดง	4	
- นิคมอุตสาหกรรมเอเชีย	15	
(2) นอกพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม	210	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง
- ต.มาบตาพุด	18	
- ต.ห้วยโป่ง	66	
- ต.เนินพระ	22	
- ต.ทับมา	41	
- ต.บ้านฉาง	15	
- ต.มาบข่า	48	
- โรงไฟฟ้า	32	คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

แหล่งกำเนิดมลพิษ	จำนวน (แห่ง)	แหล่งข้อมูล
- โรงไฟฟ้า	32	คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
- โรงแยกก๊าซธรรมชาติ	4	กระทรวงพลังงาน
- โรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	2	กระทรวงพลังงาน
▪ โรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ (PM SO ₂ NO _x) (ได้รับความเห็นชอบรายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA))	85	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
▪ โรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับสาร VOCs เป้าหมาย	27	
- เบนซิน	15	สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด
- 1,3-บิวทาไดอิน	15	
- 1,2-ไดคลอโรอีเทน	5	
▪ คลังน้ำมันเชื้อเพลิง	13	กรมธุรกิจพลังงาน
▪ เตาเผาศพ	29	สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

จัดทำบัญชีแหล่งกำเนิดมลพิษ (ต่อ)

ตัวอย่างบัญชีแหล่งกำเนิดมลพิษ

โรงไฟฟ้าในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง

ลำดับ	ชื่อสถานประกอบการ	ชนิดเชื้อเพลิงหลัก	กำลังการผลิต (MW)	ที่ตั้ง
1	บริษัท โกลว์ เอสพีที 2 จำกัด	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)	100.912	ต.มาบตาพุด อ.เมือง
2	บริษัท เอ็กโก โคเจนเนอเรชั่น จำกัด	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas), น้ำมันดีเซล (Diesel Oil)	79.045	ต.มาบตาพุด อ.นิคมพัฒนา
3	บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)	201.824	ต.มาบตาพุด อ.เมือง
4	โรงไฟฟ้าภายในสถานีรับ-จ่ายก๊าซธรรมชาติเหลวหนอง	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)	22.357	ต.มาบตาพุด อ.เมือง
5	บริษัท พีทีที อาซาฮี เคมิคอล จำกัด	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)	20.5	ต.ห้วยโป่ง อ.เมืองระยอง
6	บริษัท บางอวก โคเจนเนอเรชั่น จำกัด (โครงการ BCC2)	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas), อื่นๆ (ไอน้ำ), น้ำมันดีเซล (Diesel Oil)	158.446	ต.มาบตาพุด อ.เมืองระยอง
7	บริษัท ปิกรัม เพาเวอร์ (เอไออี-เอ็มทีพี) จำกัด	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)	289.034	ต.บ้านฉาง อ.บ้านฉาง
8	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)(ก๊าซธรรมชาติ) น้ำมันดีเซล (Diesel Oil)	98.752	ต.มาบตาพุด อ.เมืองระยอง
9	บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (ศูนย์ผลิตสารอนุประการ แห่งที่ 2)	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)	115.426	ต.มาบตาพุด อ.เมืองระยอง
10	บริษัท บางอวก โคเจนเนอเรชั่น จำกัด	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas), น้ำมันดีเซล (Diesel Oil)	126.064	ต.มาบตาพุด อ.เมืองระยอง
11	บริษัท มาบตาพุดโอเลฟินส์ จำกัด	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)	12.9	ต.มาบตาพุด อ.เมือง
12	บริษัท สยาม มิทซูย พีทีโอ จำกัด	ความร้อนทิ้ง (Waste Heat)(กระบวนการการผลิต	4.2	ต.ห้วยโป่ง อ.เมืองระยอง
13	บริษัท เอสซีจี ซิเมนต์ จำกัด	ขยะอุตสาหกรรม (Industrial Waste)	8	ต.มาบตาพุด อ.เมือง
14	บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)	15	ต.มาบตาพุด อ.เมือง
15	บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)	57	ต.บ้านฉาง อ.บ้านฉาง
16	บริษัท พีทีที แอลแอลจี จำกัด	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas), ความร้อนทิ้ง (Waste	30	ต.มาบตาพุด อ.เมือง
17	บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน)	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas), น้ำมันดีเซล (Diesel Oil)	45.6	ต.มาบตาพุด อ.เมือง
18	บริษัท แก๊สโค-วัน จำกัด	ถ่านหิน (Coal)	660	ต.มาบตาพุด อ.เมือง
19	บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน) (โครงการ 4 เฟส 5)	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)	382	ต.มาบตาพุด อ.เมือง
20	บริษัท ปิกรัม เพาเวอร์ (เอไออี-เอ็มทีพี) จำกัด	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)	148.804	ต.มาบตาพุด อ.เมือง
21	บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน) (โครงการ 4.1 และ	ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas)	87.14	ต.มาบตาพุด อ.เมือง

แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ (PM SO₂ NO_x)

จากโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง
ที่ได้รับความเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)

PLANT NAME		ชื่อโครงการ (ชื่อตาม EIA)	EMISSION RATE (g/s)		
			PM	SO ₂	NO _x
1. ปิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด					
1	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) สาขา 2 โรงโม่เลทินส์เอ-หนึ่ง	โครงการโรงงานผลิตสารโม่เลทินส์	0.000	0.000	26.660
2	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) สาขา 2 โรงโม่เลทินส์เอ-หนึ่ง	โครงการหน่วยผลิตไฟฟ้า	0.000	0.000	37.490
3	บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด	โครงการโรงกลั่นน้ำมัน	24.790	167.960	49.965
4	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) สาขา 4 โรงอะโรเมติกส์ 1	โครงการโรงผลิตสารอะโรเมติกส์ หน่วยที่ 1	0.350	3.470	16.370
5	บริษัท สยามแลทเทจส์ สังกะราจะห์ จำกัด	โครงการโรงงานผลิตแลเทจส์สังกะราจะห์	0.350	0.000	0.700
6	บริษัท สยามโพลีเอทิลีน จำกัด	โครงการโรงงานผลิตโพลีเอทิลีน	0.090	0.000	0.370
7	บริษัท อติดา เบอรัล เคมีคอลส์ (ประเทศไทย) จำกัด (แอดวานซ์ แมททีเรียลส์)	โครงการโรงงานผลิตอีพอกซีเรซิน	0.029	0.008	0.200
8	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (ชื่อเดิม บริษัท ซีซี สโตนิกส์ จำกัด)	โครงการโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกชนิดโพลีเอทิลีน	0.168	0.018	0.057
9	บริษัท เหล็กสยามยามาโตะ จำกัด	โครงการโรงหลอมรีดเหล็กโครงสร้างรูปพรรณ	58.22	30.783	5.794
10	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) สาขา 3 โรงโม่เลทินส์เอ-สี่	โครงการโรงผลิตสารโม่เลทินส์	0.000	10.795	38.540
11	บริษัท ไทยจินกอนันต์สตีล คอร์ปอเรชั่น จำกัด	โครงการโรงงานผลิตโพลีเอทิลีน เทอเพทาเลท (PET)	0.822	0.962	2.200
12	บริษัท พีทีที ปิโตรเคมีคอลส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (เดิมชื่อ บริษัท ทุนเท็กซ์ ปิโตรเคมีคอลส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	โครงการโรงงานผลิตพีทีเอ	6.190	8.420	21.665
13	บริษัท อินโดรามา โพลีเอสเตอร์ อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	โครงการผลิตโพลีเอสเตอร์	0.000	1.617	6.741
14	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) สาขา 6	โรงกลั่นน้ำมัน	31.618	139.454	57.077

(ตามมาตรา 68 : 717 แห่ง)

- มาบตาพุด + ท่าเรือ 66 แห่ง

- WHA 44 แห่ง

- RIL 6 แห่ง

- เอเชีย 15 แห่ง

- ผาแดง 4 แห่ง

- ต.ห้วยโป่ง 66 แห่ง

- ต.มาบข่า 48 แห่ง

- ต.ทับมา 41 แห่ง

- ต.มาบตาพุด 18 แห่ง

- ต.เนินพระ 22 แห่ง

- ต.บ้านฉาง 15 แห่ง

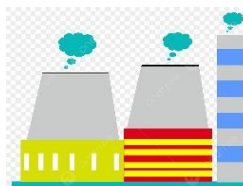

โรงงานอุตสาหกรรม

- PM SO₂ NO_x 94 แห่ง

• VOCs 27 แห่ง

(BZ 15, BD 15, EDC 5
และ 15)

โรงไฟฟ้า

32 แห่ง

โรงเรียนกัฏฐาธรรมชาติ

4 แห่ง

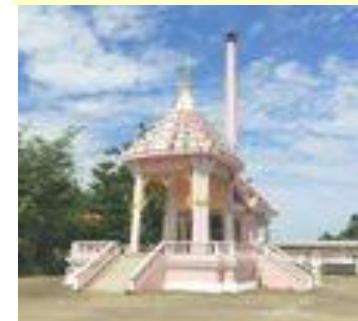

โรงกลั่นน้ำมัน

2 แห่ง

คลังน้ำมัน 13 แห่ง

เตาเผาศพ 29 แห่ง

831,330 คัน

รถที่จดทะเบียนสะสมจ.ระยอง (มค.66)

จัดทำบัญชีแหล่งกำเนิดมลพิษ (ต่อ)

ตัวอย่างสรุปอัตราการระบายสารมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

แหล่งกำเนิดมลพิษ (พื้นที่ประเมินอัตราการระบาย)	สารมลพิษทางอากาศ (ตัน/ปี)					
	SO ₂	NO _x	ฝุ่นละออง	เบนซีน	1,3-บิวทาไดอิน	1,2-ไดคลอโรอีเทน
โรงงานอุตสาหกรรม	61,395.63 ^{1/}	56,535.68 ^{1/}	13,703.45 ^{1/}	79.79 ^{2/}	23.28 ^{2/}	460.69 ^{2/}
ยานพาหนะ ^{3/}	94	3,456	ไม่มีการประเมิน	35	17	-
สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	0.42 ^{4/}	-	-

หมายเหตุ :

- ^{1/} ข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศจากโรงงานอุตสาหกรรมบริเวณพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ปรับปรุงข้อมูล ณ พฤษภาคม 2567 สผ.
- ^{2/} โครงการศึกษาสถานภาพการจัดการมลพิษทางอากาศในพื้นที่อุตสาหกรรมมาบตาพุดและศักยภาพในการขยายตัวของอุตสาหกรรมตามศักยภาพการรองรับด้านคุณภาพอากาศของพื้นที่และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่มาบตาพุดอย่างยั่งยืน, 2563 สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ^{3/} ใช้ข้อมูลการจดทะเบียนยานพาหนะและสภาพจราจรบนเครือข่ายถนนเส้นต่างๆ ในจังหวัดระยอง ประจำปี 2566 ประเมินโดยกรมควบคุมมลพิษ อ้างอิงวิธีการประเมินปริมาณการระบายสารมลพิษจากยานพาหนะในจังหวัดระยอง ภายใต้โครงการ JICA-PRTR Project และประเมินอัตราการระบายตามสัดส่วนของพื้นที่
- ^{4/} ใช้ข้อมูลปริมาณน้ำมันที่จำหน่ายได้ในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง, ปี 2565 ประเมินโดยกรมควบคุมมลพิษ อ้างอิงแนวคิดตามการประเมินปริมาณการระบายสารมลพิษจากยานพาหนะในจังหวัดระยอง ภายใต้โครงการ JICA-PRTR Project

จัดทำบัญชีแหล่งกำเนิดมลพิษ

ตัวอย่างบัญชีแหล่งกำเนิดมลพิษเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง

* แหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ

แหล่งกำเนิดมลพิษ	จำนวน (แห่ง)	หน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูล
1. อาคารบางประเภทและบางขนาด	230	
(1) อาคารชุด	64	กรมที่ดิน
(2) โรงแรม	87	กรมการปกครอง
(3) โรงพยาบาล	3	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง
(4) โรงเรียน	60	กระทรวงศึกษาธิการ
(5) หอพัก	11	https://www.hongpak.in.th
(6) ตลาด	7	กรมอนามัย
(7) ศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้า	4	สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13
2. ที่ดินจัดสรร	153	กรมที่ดิน
3. สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	52	องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
4. นิคมอุตสาหกรรม	6	การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

แหล่งกำเนิดมลพิษ	จำนวน (แห่ง)	หน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูล
5. โรงงานอุตสาหกรรม ^{1/}	470	
(1) ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม	163	ข้อมูลโรงงาน ในเขตการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมโรงงานอุตสาหกรรม (userdb.diw.go.th/factory/ieat.asp)
- นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด	68	
- ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด	9	
- นิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอ ตะวันออกมาบตาพุด	55	
- นิคมอุตสาหกรรมอาร์ไอแอล	11	
- นิคมอุตสาหกรรมผาแดง	4	
- นิคมอุตสาหกรรมเอเซีย	16	
(2) นอกพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม	307	ข้อมูลโรงงานแยกตามพื้นที่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม (http://userdb.diw.go.th/)
- ด.เนินพระ	34	
- ด.ทับมา	55	
- ด.มาบตาพุด	31	
- ด.ห้วยโป่ง	86	
- ด.บ้านฉาง	14	
- ด.มาบตา	87	
6. บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ		
(1) ข่ายฝั่ง	5	กรมประมง
(2) น้ำจืด	1	
7. ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน	3	ฐานข้อมูลระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน (https://dspot.pcd.go.th/)

แหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง

(ตามมาตรา 69 : 1,120 แห่ง)

1. อาคาร 230 แห่ง

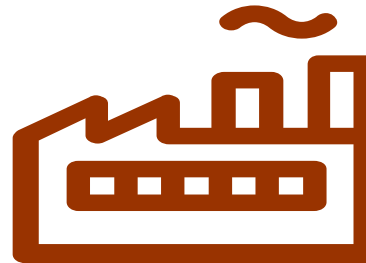
- อาคารชุด 64 แห่ง
- โรงแรม 87 แห่ง
- โรงเรียน 60 แห่ง
- หอพัก 11 แห่ง
- ตลาด 7 แห่ง
- ศูนย์การค้า 4 แห่ง

2. ที่ดินจัดสรร 153 แห่ง

3. สถานีบริการน้ำมัน
52 แห่ง

4. โรงงานอุตสาหกรรม 470
แห่ง

5. บ่อเพาะเลี้ยง
สัตว์น้ำ 6 แห่ง

6. ระบบบำบัดน้ำเสียรวม
ชุมชน 3 แห่ง

จัดทำบัญชีแหล่งกำเนิดมลพิษ (ต่อ)

ตัวอย่างบัญชีแหล่งกำเนิดมลพิษ

อาคารชุด

ลำดับ	ชื่อโครงการ						ประเภท	ตำบล
		จำนวนอาคาร	จำนวนชั้น	จำนวนห้อง	เนื้อที่/ห้อง	เนื้อที่รวม	อาคาร	
1	มาบตาพุดเมืองทองคอนโดทาวน์	1	7	209	25.89/31.30	6,004.82	ข	มาบตาพุด
2	อาคารชุดเคหะชุมชนมาบตาพุด 1	1	5	403	30.42	12,259.88	ข	ห้วยโป่ง
3	อาคารชุดเคหะชุมชนมาบตาพุด 2	1	5	403	30.42	12,259.88	ข	ห้วยโป่ง
4	อาคารชุดเคหะชุมชนมาบตาพุด 3	2	5	403	30.42		ข	ห้วยโป่ง
5	ดี คอนโด นครระยอง	3	8	575	26.60/29.97		ก	เนินพระ
6	เดอะ พาร์คแลนด์ ระยอง	4	8	513	30.00/43.15		ก	เนินพระ
7	พี.เอ็ม.วาย บีช คอนโดมิเนียม	1	8	344	63.19/137.85		ข	เนินพระ
8	ศรีสุขเฮาส์ คอนโดมิเนียม	1	5	254	28.00	7,112.00	ข	เนินพระ
9	สายลม ทาวเวอร์	1	5	254	26.25	1,103.00	ข	เนินพระ
10	ระยองคอนโดเพล็กซ์ อาคารเอ	1	5	328	21.00	6,888.00	ข	เนินพระ
11	ขวัญเยี่ยมทาวเวอร์	1	7	131	28.37/305.69	4,389.80	ข	เนินพระ
12	ระยองคอนโดเพล็กซ์ อาคารบี	1	7	398	21.00	8,358.00	ข	เนินพระ
13	ระยองคอนโดเพล็กซ์	1	5	194	28.00/33.00	5,268.80	ข	เนินพระ
14	ระยองซิตี้แมนชั่น	1	6	293	30.15/41.80	10,577.41	ข	เนินพระ
15	ดี คอนโด เนินพระ	2	8	328	26.65/60.79		ข	เนินพระ
16	คาร์ทีเดียม คอนโด ทาวน์ A	1	8	79	41.75/72.34		ค	เนินพระ
17	ระยอง รอยัล พิก คอนโดมิเนียม	1	8	75	29.04/121.41		ค	เนินพระ
18	ลาซิเต้ คอนโด	1	7	70	22.41/67.79		ค	เนินพระ
19	ระยอง รอยัล พิก2 คอนโดมิเนียม	1	8	75	31.44		ค	เนินพระ

โรงแรม

ลำดับ	ใบอนุญาต	ชื่อโรงแรม	ประเภทห้องพัก	จำนวนห้อง	ประเภท	ตำบล	อำเภอ
1	22/2561	กรีน รีสอร์ท	ห้องพัก/ห้องอาหาร/ห้องประชุมสัมมนา	36	ค	ทับมา	เมือง
2	39/2565	ภูเก็ตใหม่ รีสอร์ท	มีห้องพักอย่างเดียว	38	ค	มาบ	เมือง
3	53/2566	เกาะแรม รีสอร์ท	มีห้องพักอย่างเดียว	14	ค	ทับมา	เมือง
4	ส.ค.-64	ไกลเด็น ซิตี้ ระยอง	ห้องพัก/ห้องอาหาร/ห้องประชุมสัมมนา	135	ข	เนินพระ	เมือง
5	15/2559	ไกลเด็น ซิตี้ ระยอง	ห้องพัก/ห้องอาหาร/ห้องประชุมสัมมนา	135	ข	เนินพระ	เมือง
6	32/2566	ไกลเด็น ซิตี้ ระยอง 2	ห้องพัก ห้องอาหาร	79	ข	เนินพระ	เมือง
7	72/2564	ไกลเด็น ซิตี้ ระยอง 3	ห้องพัก ห้องอาหาร	106	ข	เนินพระ	เมือง
8	ม.ค.-65	คลาสสิก คาเฟ่	มีห้องพัก ห้องอาหาร ห้องประชุมสัมมนา	152	ข	เนินพระ	เมือง
9	ก.พ.-65	คามิโอ แกรนด์	ห้องพัก ห้องอาหาร	79	ข	เนินพระ	เมือง
10	52/2565	คาร์ทีเดียม โฮเทล	ห้องพัก ห้องอาหาร	66	ข	เนินพระ	เมือง
11	ส.ค.-62	คาริสมา เรสซิเดนซ์	ห้องพัก ห้องอาหาร	77	ข	เนินพระ	เมือง
12	พ.ย.-63	ชวนชื่น	มีห้องพักอย่างเดียว	34	ค	มาบ	เมือง
13	ธ.ค.-62	ซีเคิร์ท	มีห้องพักอย่างเดียว	36	ค	เนินพระ	เมือง
14	58/2563	ซีมัส อพาร์ทู	มีห้องพักอย่างเดียว	12	ค	เนินพระ	เมือง
15	ม.ค.-62	เดอะ ฟิลลิ่ง	มีห้องพักอย่างเดียว	40	ค	เนินพระ	เมือง
16	39/2564	เดอะโมส	ห้องพัก ห้องอาหาร	78	ข	เนินพระ	เมือง

ปริมาณและการจัดการน้ำเสีย

น้ำเสียชุมชน

(เฉพาะประชากร
ในพื้นที่ 8 อปท.)

ปริมาณน้ำเสีย (ลบ.ม./วัน)	ปริมาณความสกปรก รท (กก.บีโอดี /วัน)
27,500	3,327
703	31
≈ 28,203	3,358

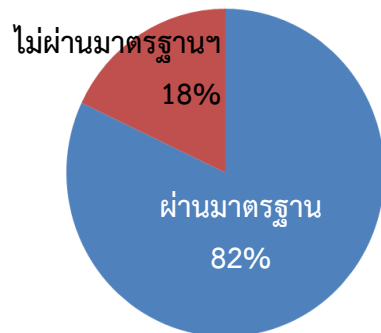

ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน 3 แห่ง
ศักยภาพ 17,000 ลบ.ม./วัน
น้ำเสียเข้าระบบฯ ≈ 1,500 ลบ.ม./วัน (10%)

การตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ

(อาคารชุด โรงพยาบาล โรงเรียน ห้างสรรพสินค้า ระบบบำบัดน้ำเสีย)

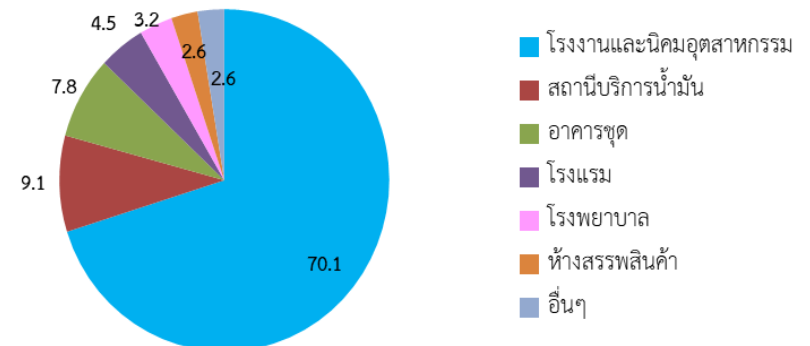
ตามมาตรา 80 และมาตรา 82 (ปี 2565, สุ่มตรวจ 12 แหล่ง)

น้ำเสียอุตสาหกรรม

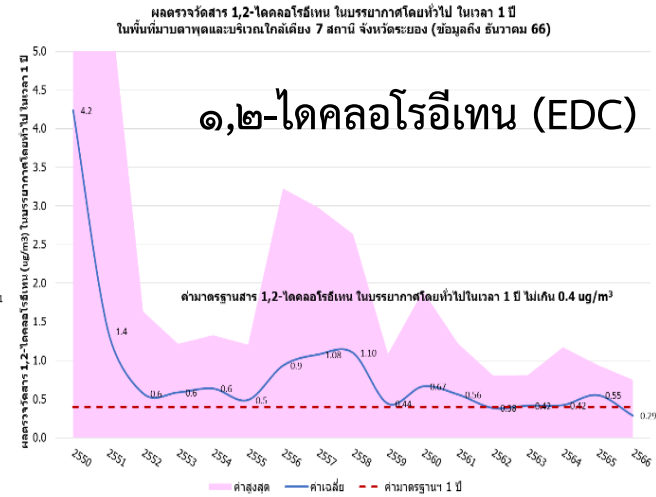
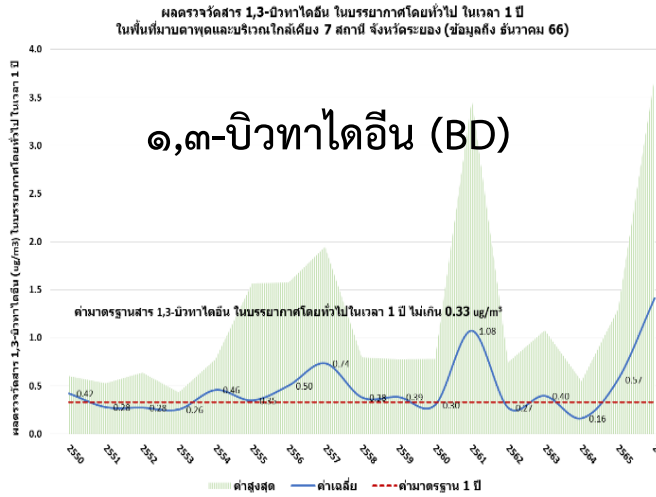
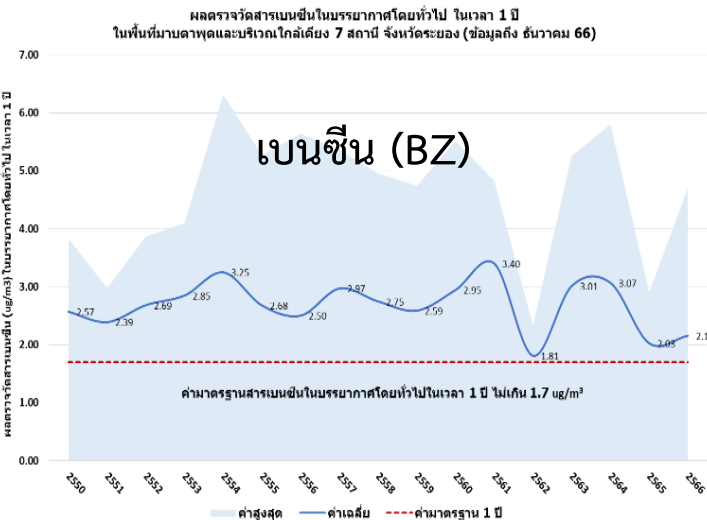
	ปริมาณ (ลบ.ม./วัน)	
	น้ำใช้*	น้ำเสีย
นิคมอุตสาหกรรม		
1. มาบตาพุด	11,667	9,334**
2. ท่าเรือฯ	43	34**
3. ดับบลิวเอชเอฯ	44,684	35,747**
4. อารีโอแอล	35,580	1,726
5. ผาแดง	65,000	52,000**
6. เอเซีย	101,400	81,120**
รวม	258,374	179,961
นอกเขตนิคมอุตสาหกรรม		58,715

การรายงานผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (มาตรา 80) ปี 2565

ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานภาพมลพิษฯ

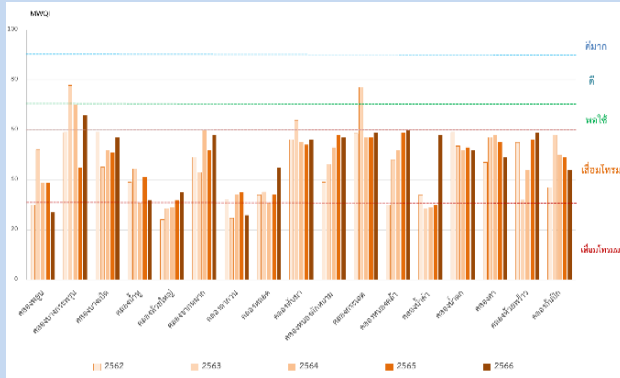
ด้านคุณภาพอากาศ : สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs)

สาร VOCs สำคัญ	ค่าเฉลี่ยรายปี (มกค./ลบ.ม.)						
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	ค่ามาตรฐาน
สารเบนซีน	๓.๔๐	๑.๘๑	๓.๐๑	๓.๐๗	๒.๐๔	๒.๑๖	๑.๗๐
สาร ๑,๓-บิวทาไดอิน	๑.๐๘	๐.๒๗	๐.๔๐	๐.๑๖	๐.๕๗	๑.๔๑	๐.๓๓
สาร ๑,๒-ไดคลอโรอีเทน	๐.๕๖	๐.๓๘	๐.๔๒	๐.๔๒	๐.๕๕	๐.๒๙	๐.๔๐

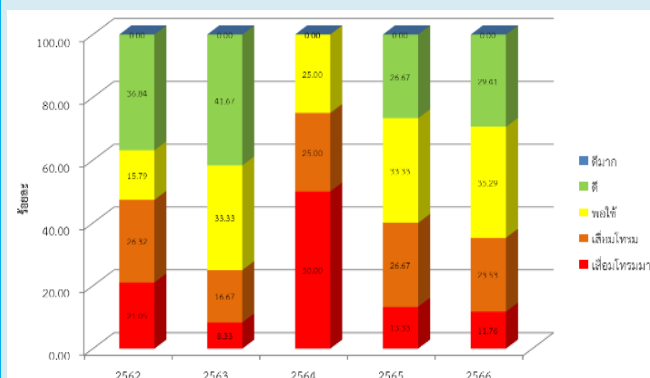
ปัญหาสำคัญ: ๑) การเกิดค่าสูงผิดปกติ (peak) ในช่วงเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม และ ๒) ข้อมูลบัญชีการระบาย BZ และ BD จากแหล่งกำเนิดยังไม่ชัดเจน

น้ำผิวดิน

- ผลการตรวจวัดคล่องสารพิษ ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม
- คลองที่มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาก ได้แก่ คลองพยุคน ตากวน
- พารามิเตอร์ที่เป็นปัญหา ได้แก่ BOD FCB TCB DO แอมโมเนียไนโตรเจน

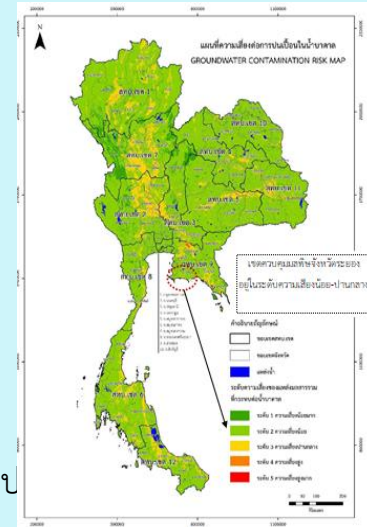
น้ำทะเลชายฝั่ง

- ๒๕๖๖ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ - ดี
- บริเวณที่คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาก ได้แก่ ปากคลองซากหมาก บางเบ็ด ตากวน
- พารามิเตอร์ที่เป็นปัญหา ได้แก่ ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส ไนเตรท-ไนโตรเจน TCB บีโตร์เลียม ไฮโดรคาร์บอน

น้ำใต้ดิน

- ผลการประเมินและจัดระดับความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนในแหล่งน้ำบาดาลของ ทบ. พบว่าเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยองมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนในระดับน้อย-ปานกลาง
- ไม่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการเฝ้าระวังติดตามการปนเปื้อนในแหล่งน้ำบาดาลของ ทบ.

ปัญหาสำคัญ : ๑) มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม ๓ แห่ง ในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง มีศักยภาพรองรับน้ำเสียได้ ๑๗,๐๐๐ ลบ.ม./วัน มีน้ำเสียเข้าระบบบำบัด ๑,๕๐๐ ลบ.ม./วัน

๒) น้ำเสียชุมชนในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษมีประมาณ ๓๐,๐๐๐ ลบ.ม./วัน และเกือบทั้งหมดไม่ได้รับการบำบัด

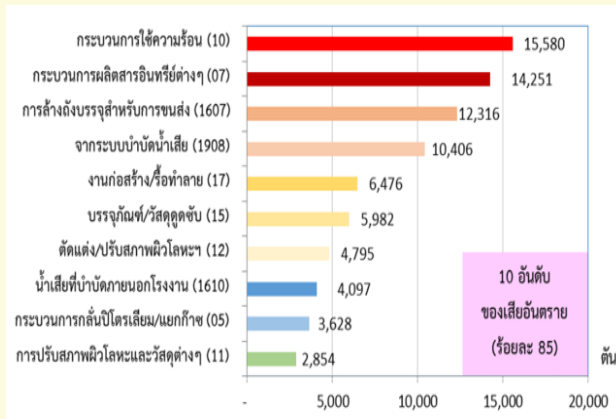
๓) อปท. ไม่ได้บังคับใช้ข้อบัญญัติการติดตั้งบ่อดักไขมันจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอาคารอย่างจริงจัง

๔) แหล่งกำเนิดมลพิษบางส่วนไม่มีการจัดการน้ำเสีย/บำบัดให้ได้มาตรฐานก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม

๕) อปท.มีแผนปรับปรุง/ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในเขตควบคุมมลพิษ ๒ แห่ง มีศักยภาพรองรับน้ำเสียรวมประมาณ ๓,๕๐๐ ลบ.ม./วัน

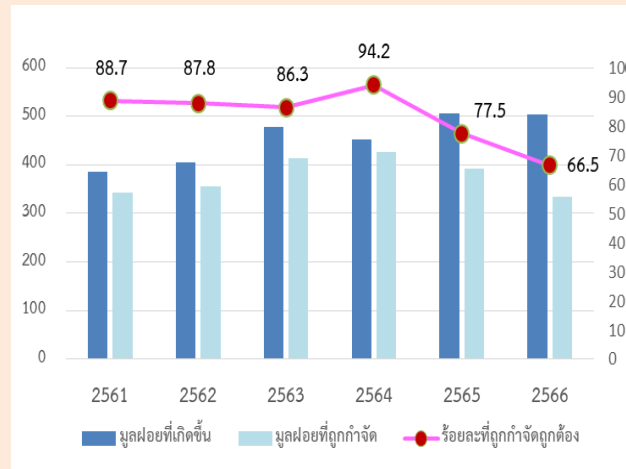
ด้านขยะมูลฝอย ของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม และอุบัติภัยฉุกเฉินสารเคมี

มูลฝอย

- ปี ๒๕๖๖ ขยะมูลฝอยในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง เกิดขึ้น ≈ 500 ตัน/วัน ส่งไปกำจัดอย่างถูกต้อง ๓๕๐ ตัน/วัน (ร้อยละ ๗๐)

ของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม

- ปี ๒๕๖๕ พื้นที่นิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด มีปริมาณของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม ๑๐๓,๑๒๕ ตัน
- ส่วนใหญ่มาจากกระบวนการใช้ความร้อน การผลิตสารอินทรีย์ และระบบบำบัดน้ำเสีย

อุบัติภัยฉุกเฉินสารเคมี

ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๖ ในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง เกิดเหตุ ๕ ครั้ง

- เหตุเพลิงไหม้ในโรงงานอุตสาหกรรม ๔ ครั้ง
- น้ำมันรั่ว ๑ ครั้ง

ปัญหาสำคัญ : ๑) มีขยะตกค้างสะสมในสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยของ ทม. มาบตาพุด ประมาณ ๔๐,๐๐๐ ตัน
 ๒) ปัญหากลิ่นเหม็นและน้ำเสียจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของ อบจ.ระยอง ในบางช่วงเวลา
 ๓) การสื่อสารและสร้างความเข้าใจในการป้องกัน เตรียมการ และรองรับอุบัติภัยฉุกเฉินสารเคมียังเข้าถึงประชาชนในพื้นที่
 ๔) มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดระยอง รวม ๕ แห่ง จำแนกเป็นสถานที่กำจัดถูกต้อง ๓ แห่ง กำจัดไม่ถูกต้อง ๒ แห่ง และมีสถานีขนถ่าย ๒ แห่ง

กำหนดมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็น สำหรับการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ

ที่มา

สถานภาพมลพิษ ขอบเขตความรุนแรงของสภาพปัญหา และ
ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

การรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอมาตรการ/แนวทาง โครงการ/กิจกรรม
แก้ไขปัญหามลพิษ

เป้าหมายและมาตรการสำคัญ

ด้านการจัดการคุณภาพอากาศและมลพิษทางอากาศ

เป้าหมาย

1. SO_2 NO_2 CO O_3 PM_{10} $\text{PM}_{2.5}$ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
2. VOCs (เบนซีน 1,3-บิวทาไดอิน 1,2- ไดคลอโรอีเทน) มีค่าเฉลี่ยรายปีลดลง
(ปีฐาน 2566 : 2.16, 1.41, 0.29 มคก./ลบ.ม. ตามลำดับ)
3. คีค่าเป้าหมายขีดความสามารถในการรองรับสารเบนซีนและสาร 1,3-บิวทาไดอิน ในพื้นที่นิคมและท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด เหมราชตะวันออก เอเชีย ผาแดง และอาร์ไอแอล
(ค่าเป้าหมายเดิมที่กำหนดไว้ : สารเบนซีนไม่เกิน 6,000 กก./ปี และสาร 1,3-บิวทาไดอิน ไม่เกิน 5,300 กก./ปี)

1

ควบคุมปริมาณการระบายสาร VOCs จากแหล่งกำเนิดไม่ให้เกิดค่าขีดความสามารถในการรองรับ BZ และ BD

2

กำกับ ควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศ

จากโรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3

กำกับดูแลยานพาหนะและการขนส่ง

เป้าหมายและมาตรการสำคัญ ด้านการจัดการคุณภาพน้ำและน้ำเสีย

เป้าหมาย

1. น้ำเสียชุมชนในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ
จังหวัดระยอง ได้รับการจัดการ
ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50
2. คุณภาพน้ำคลองสาธารณะเป้าหมาย
(คลองน้ำหู คลองตากวน
คลองซากหมาก คลองซากอ้อย)
อยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป

1

เพิ่มประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสียรวม
จากชุมชน

2

ส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายในการ
จัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษ
เพื่อให้น้ำทิ้งเป็นไปตามมาตรฐานที่
กำหนด

3

ฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาคูณภาพน้ำ
คลองสาธารณะแบบบูรณาการ

เป้าหมายและมาตรการสำคัญด้านการจัดการขยะมูลฝอย ของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม และอุบัติภัยจากเงินสารเคมี

เป้าหมาย

1. ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการถูกต้อง ร้อยละ 80
2. กากของเสียอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 100

1

ยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

2

ลด คัดแยกและเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท และรวบรวมขยะนำกลับไปใช้ประโยชน์ยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

3

กำกับและติดตามประเมินผลการขนส่งและกำจัดของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรมให้ถูกต้องตามกฎหมาย

4

เสริมสร้างศักยภาพการปฏิบัติการอุบัติภัยจากเงินสารเคมี

มาตรการสำคัญด้านการบริหารจัดการในภาพรวม

1

กำกับการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดในรายงาน EIA และจัดทำเป็นฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการมลพิษในพื้นที่

2

จัดทำ/ปรับปรุงผังเมืองเพื่อกำหนดพื้นที่การใช้ประโยชน์เพื่อการอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับข้อมูลศักยภาพการรองรับมลพิษ (Carrying Capacity)

3

กำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรมมีแนวพื้นที่สีเขียว หรือพื้นที่ที่จะป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Green Area/Green Belt/Protection Strip/Buffer Zone)

4

ติดตั้ง/ปรับปรุงสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศให้ครอบคลุมการตรวจวัดในพื้นที่ที่มีแหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญและบำรุงรักษาสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศให้มีประสิทธิภาพ

สรุปข้อเสนอมาตรการ/แนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหามลพิษในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๖๗-๒๕๗๐

ข้อเสนอ 4 ด้าน 10 มาตรการ/แนวทาง รวม 48 โครงการ/กิจกรรม

คุณภาพอากาศและมลพิษทางอากาศ 17 โครงการ	คุณภาพน้ำและน้ำเสีย 11 โครงการ	มูลฝอย ของเสียอันตราย อุบัติภัย ฉุกเฉิน 15 โครงการ	บริหารจัดการ ในภาพรวม 5 โครงการ
มาตรการที่ 1 ควบคุมการระบายสาร VOCs จากแหล่งกำเนิดไม่ให้เกินค่าขีดความสามารถในการรองรับ BZ และ BD 7 โครงการ	มาตรการที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสียรวมจากชุมชน 6 โครงการ	มาตรการที่ 1 ยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 2 โครงการ 	1. กำกับมาตรการ ในรายงาน EIA และจัดทำฐานข้อมูล
มาตรการที่ 2 กำกับ ควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศจากโรงงานอุตสาหกรรมตามมาตรฐานและระเบียบที่เกี่ยวข้อง 5 โครงการ	มาตรการที่ 2 ส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อให้น้ำทิ้งเป็นไปตามมาตรฐาน 3 โครงการ	มาตรการที่ 2 ลด คัดแยก เก็บขนมูลฝอยแบบแยกประเภท และนำกลับไปใช้ประโยชน์ 6 โครงการ 	2. ปรับปรุงผังเมืองให้สอดคล้องกับ Carrying Capacity
มาตรการที่ 3 กำกับดูแลยานพาหนะและการขนส่ง 5 โครงการ	มาตรการที่ 3 ฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำคลองสาธารณะแบบบูรณาการ 2 โครงการ	มาตรการที่ 3 กำกับ ติดตามประเมินผลการขนส่งและกำจัดของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม 4 โครงการ 	3. ให้โรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรมมีแนวพื้นที่สีเขียว
		มาตรการที่ 4 เสริมสร้างศักยภาพการปฏิบัติการอุบัติภัยฉุกเฉินสารเคมี 3 โครงการ 	4. ติดตั้ง/ปรับปรุงสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศให้ครอบคลุมแหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญ
			5. เสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายในพื้นที่ให้มีองค์ความรู้และมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหามลพิษในพื้นที่

แผนลด VOC ของผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดและใกล้เคียง

ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง พ.ศ. 2567-2570

4 กิจกรรม 16 โครงการ วงเงินรวม 200.97 ล้านบาท

การตรวจวัด

77.55 ลบ.

1. ตรวจวัดการรั่วซึมตามโปรแกรม fugitive emission monitoring พร้อมการแก้ไข
2. ออกแบบและใช้อุปกรณ์ที่ลดการเกิดการรั่วซึม
3. ตรวจวัด TO 14/15 บริเวณริมรั้วโรงงาน
4. ตรวจปริมาณ VOCs บริเวณปล่องระบายอากาศ

ควบคุมสาร VOCs

68.12 ลบ.

1. ควบคุมการเผาทำลายไอสารที่หอเผา
2. เดินระบบ Carbon canister
3. เดินระบบ Vapor Recovery Unit
4. เดินระบบ Bio scrubber บำบัดแบบเตาเผาอุณหภูมิสูง
6. ติดตั้งและใช้หลังคาอลูมิเนียมบริเวณถังแนฟทา

บำรุงรักษา

54.11 ลบ.

- บำรุงรักษาอุปกรณ์เพื่อควบคุม VOCs
- ถังกักเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์
 - อุปกรณ์ในระบบการผลิต
 - อุปกรณ์ควบคุมการระบาย VOCs เป็นต้น

ควบคุมกระบวนการผลิต

1.2 ลบ.

1. นำสารเคมีที่ไม่เกิดปฏิกิริยาในผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่
2. ควบคุมระดับสารในถังเก็บให้คงที่และการควบคุมอุณหภูมิ
3. ระบบการผลิตเป็นระบบปิด
4. การจ่าย Toluene และ Cracker Bottom ทางรถขนส่ง แบบ Bottom load
5. เลือกใช้ประเภทของถังให้เหมาะสมกับชนิดหรือประเภทสารที่บรรจุ

ปัญหามลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง: ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2552) เป้าหมาย: คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ลงวันที่ 30 เมษายน 2552 กำหนดให้ท้องที่ ต.มาบตาพุด ต.ห้วยโป่ง ต.เนินพระ และ ต.ทับมา อ.เมือง ต.มาบข่า อ.นิคมพัฒนา และ ต.บ้านฉาง อ.บ้านฉาง จ.ระยอง เป็นเขตควบคุมมลพิษ สาเหตุจากปัญหามลพิษที่สำคัญ ได้แก่ การปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ การสะสมตัวของตะกอนดินปากคลองขากหมาก การปนเปื้อนโลหะหนักและ สารอินทรีย์ระเหยง่ายในดินและน้ำใต้ดิน ปัญหาการจัดการน้ำเสีย ขยะมูลฝอย และกากของเสียอันตราย เนื่องจากการประกอบกิจกรรมของโรงงานอุตสาหกรรม และการขยายตัวของชุมชนอย่างรวดเร็ว

ด้านอากาศ
1. สารมลพิษพื้นฐานอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
2. สารเบนซิน 1,3-บิวทาไดอิน และ 1,2-ไดคลอโรอีเทน ในบรรยากาศอยู่ในเกณฑ์ค่ามาตรฐาน
3. ศึกษาค่าเป้าหมายชี้วัดความสามารถในการรองรับสารเบนซินและสาร 1,3-บิวทาไดอิน

ด้านการจัดการคุณภาพน้ำและน้ำเสีย
1. น้ำเสียชุมชนในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง ได้รับการจัดการไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50
2. คุณภาพน้ำคลองสาธารณะเป้าหมาย (คลองน้ำหนู คลองตาควน คลองขากหมาก คลองขากอ้อย) อยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป

ด้านการจัดการขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ และอุบัติภัยฉุกเฉินสารเคมีและรังสี
1. มูลฝอยได้รับการจัดการถูกต้อง ร้อยละ 80
2. กากของเสียอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 100
3. อุบัติภัยฉุกเฉินสารเคมีได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

รวม 118 โครงการ
1. แผนงานบำบัดและฟื้นฟู (30 โครงการ)
1. ทบทวนและปรับปรุงข้อมูลบัญชีแหล่งกำเนิดมลพิษสารเบนซิน 1,3- บิวทาไดอิน และ 1,2-ไดคลอโรอีเทนให้ครอบคลุมทุกแหล่งกำเนิด (กนอ.) 2. ลดสารอินทรีย์ระเหยง่ายในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดและใกล้เคียง (ผู้ประกอบการ) 3-4. ศึกษาค่าเป้าหมายชี้วัดความสามารถในการรองรับสารเบนซินและสาร 1,3-บิวทาไดอิน และขับเคลื่อนการดำเนินงานของผู้ประกอบการเพื่อลดการระบายสารเบนซินและสาร 1,3-บิวทาไดอิน ตามโครงการ/กิจกรรมที่กำหนด (กนอ.) 5-7. นำค่าชี้วัดความสามารถในการรองรับสารเบนซิน และสาร 1,3-บิวทาไดอิน จากรายงาน EIA มาพิจารณาประกอบการอนุญาตก่อสร้างหรือขยายโรงงานอุตสาหกรรม และกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งสารเบนซินและสาร 1,3-บิวทาไดอินจากโรงงานอุตสาหกรรมและโรงงานอุตสาหกรรมเคมีประเภท 42 และ 44 (คพ. สผ.) 8. สำรวจและปรับปรุงเตาเผาศพ (อบจ.ระยอง) 9-11. ก่อสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย ทม.มาบตาพุด และทต.เนินพระ (จนน. ทม.มาบตาพุด) 12-13. กำกับตรวจสอบประเมินประสิทธิภาพระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย กำหนดอัตราค่าบริการและจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษหลัก (คพ. ทน.ระยอง ทม.มาบตาพุด ทต.บ้านฉาง ทต.เนินพระ) 14-15. กำกับดูแลอาคารที่จะก่อสร้างใหม่ให้มีการจัดการน้ำเสียตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 71 (พ.ศ. 2566) และส่งเสริมการติดตั้งบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสียจากสถานประกอบการด้านอาหาร/ร้านอาหาร (อปท.) 16-17. ฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาคูณภาพน้ำ แบบบูรณาการ (คพ. อบจ. อปท. ยธ. ทสจ. ปกครองจังหวัด ม.บูรพา สมาคมเพื่อนชุมชน ทม.มาบตาพุด ทต.ทับมา ทต.เนินพระ) 18.-20. ศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำสาธารณะคลองน้ำหนู กำจัดวัชพืชลอยน้ำแบบไร้สารพิษ และขุดร่องน้ำในป่าชายเลนพระเจดีย์กลางน้ำ (อบจ.ระยอง) 21.-22., 29-30 ฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำและป้องกันปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าชายเลนแบบมีส่วนร่วม (ทช.1 ทสจ.) 23.-25 ปรับปรุงประสิทธิภาพสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยให้แปลงขยะมูลฝอยเป็นพลังงาน และกำจัดขยะสะสม (อบจ.ระยอง ทม.มาบตาพุด) 26-28 การจัดการของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ (อบจ.ระยอง)

2. แผนงานสร้างจิตสำนึกและความตระหนัก (22 โครงการ)
1. จังหวัดระยองมุ่งสู่เมืองพลังงานสะอาด ลดการปล่อยคาร์บอน (สพจ.ระยอง) 2. สร้างจิตสำนึก และบูรณาการจัดการปัญหาคุณภาพแหล่งน้ำสาธารณะ (ทสจ.) 3. อนุรักษ์ ฟื้นฟู ป้องกันทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแบบมีส่วนร่วม (ทช.1) 4-6. ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และจัดระบบการจัดการขยะมูลฝอยให้ครอบคลุมการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง กำหนดและจัดเก็บอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย (อปท.) 7-9. ส่งเสริมให้ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อ ดำเนินมาตรการ "งดการให้-ปฏิเสธการรับ และลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว" ส่งเสริมการจัดการขยะอาหารในกลุ่มผู้ประกอบการ และผู้บริโภค ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ต้นแบบคัดแยกและแปรรูปวัสดุรีไซเคิล (อบจ.ระยอง อปท.) 10-12. ส่งเสริมกิจกรรม 3R ในชุมชน และโรงเรียนสีเขียว (อบจ.ระยอง) 13-16. บริหารจัดการขยะอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล (ทสจ.ระยอง) 17.-22. อนุรักษ์ทรัพยากร ยกกระดับเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (ทสจ. สอจ. ทช.1)
4.แผนงานศึกษาเชิงปฏิบัติ (9 โครงการ)
1. ศึกษาและตรวจวัดสารเบนซิน และ 1,3-บิวทาไดอิน บริเวณริมรั้ว ด้วยวิธี Canister, US.EPA Method TO-14/15 ของโรงงานอุตสาหกรรมเคมีประเภท 42 และ 44 (กนอ.) 2. ศึกษาการนำน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียของ ทมมาบตาพุดกลับมาใช้ใหม่ (ปตท.) 3-4. จัดทำแผนแม่บทน้ำเสียชุมชนและการบริหารจัดการขยะมูลฝอย (อบจ.) 5. ส่งเสริมเทคโนโลยีรถสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบลากจูง (สพจ.) 6. สร้างชุมชนต้นแบบสังคมคาร์บอนต่ำด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (สพจ.) 7. เพิ่มสมรรถนะด้านการบริหารจัดการพลังงานครบวงจรในชุมชนระดับตำบล และเครือข่ายพลังงานชุมชน (สพจ.) 8. เพิ่มการใช้พลังงานสะอาดเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (สพจ.) 9. จัดทำรายงานสถานการณ์ความเสี่ยง โรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม (ศูนย์อาชีวอนามัยฯ คร.)
6.แผนงานติดตามประเมินผล (3 โครงการ)
1. ติดตามการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง (ทสจ.) 2. คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนฯ (ทสจ.) 3. คณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ (คพ.)

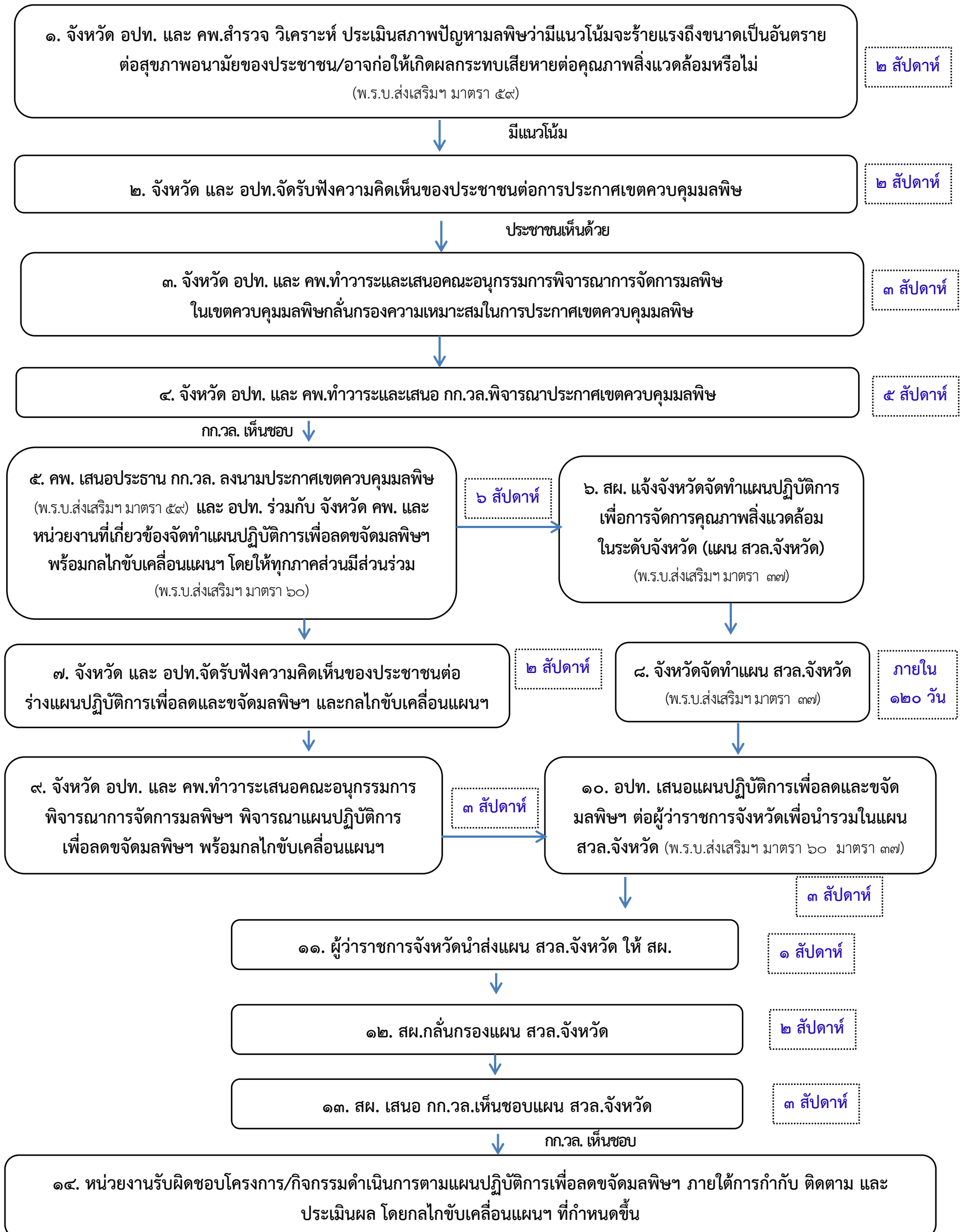
3. แผนงานการบังคับใช้กฎหมาย (25 โครงการ)
1.-2. กำกับดูแลการระบายสาร VOCs ทางอากาศในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม และ โรงงานนอกพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม (กนอ. สอจ.ระยอง) 3.-4. บังคับใช้การตรวจวัดสารเบนซิน และสาร 1,3-บิวทาไดอิน ตามแนวรั้วหรือแนวเขตรอบพื้นที่ ของโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม และโรงงานอุตสาหกรรมเคมีประเภท 42 และ 44 (กนอ. กรอ.) 5. 10. ดำเนินการให้มีระบบทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (PRTR) ของโรงงานอุตสาหกรรม และจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทยานพาหนะจากระบบการรายงานข้อมูลตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (คพ. กนอ. กรอ.) 6. ตรวจวัดควันดำและเสียงดังจากท่อไอเสียรถ (สภ.เมืองระยอง สขจ.ระยอง) 7.-8. กำกับดูแลตรวจสอบระบบควบคุมไอน้ำมันจากคลังน้ำมันเชื้อเพลิงและสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง (ธพ. สพจ.ระยอง) 9. จัดระเบียบการจราจรในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมและใกล้เคียงเพื่อลดมลพิษจากยานพาหนะ (กนอ.สภ.เมืองระยอง) 11. กำกับดูแลอาคารที่จะก่อสร้างใหม่ให้มีการจัดการน้ำเสียตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 71 (พ.ศ. 2566) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 12.-13. สำรวจแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ จัดลำดับ และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีนัยสำคัญในพื้นที่ชุมชน ริมคลองน้ำหนู คลองตาควน คลองขากหมาก คลองขากอ้อย (คพ. อปท.) 14. ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้กิจการตามประกาศ ทส. เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานประกอบการขนาดเล็กที่ผลิตสินค้าหรือให้บริการบางประเภท พ.ศ. 2564 เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมการระบายน้ำทิ้ง (อปท.) 15.-16. ออกข้อบัญญัติติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารให้ครอบคลุมพื้นที่ และกำกับการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร (อปท.ในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ) 17.-19. กำกับดูแลการจัดการน้ำเสีย และการระบายมลพิษทางน้ำจากโรงงาน ทั้งในและนอกนิคมอุตสาหกรรม (กนอ. กรอ. สอจ.ระยอง) 20. แก้ปัญหาการลักลอบปล่อยของเสียจากเรือลงสู่แหล่งน้ำ (จท.) 21. ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายการจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษ (คพ.) 22. ควบคุมโรงงานอุตสาหกรรมแก้ไขปัญหการปนเปื้อนสาร VOCs ในดินและน้ำใต้ดินตามหมาย 23.-25. กำกับตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยง ขนส่งและกำจัด กากอุตสาหกรรมตามกฎหมาย

5. แผนงานเฝ้าระวังและป้องกัน (29 โครงการ)
1. ติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในบรรยากาศ (คพ. กนอ. ทม.มาบตาพุด) 2., 7. ติดตั้ง/ปรับปรุงสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศให้ครอบคลุมการตรวจวัดในพื้นที่ที่มีแหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญ (คพ. สผ. กนอ. อปท. อบจ.) 3., 12. จ้างเหมาดูแลระบบข้อมูลการตรวจวัดและระบบอุปกรณ์ พร้อมทั้งซ่อมบำรุงรถยนต์ตรวจวัดคุณภาพอากาศ และสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำแบบอัตโนมัติ (อบจ.ระยอง) 4. ติดตามตรวจสอบและแก้ไขปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) (ทสจ.) 5. อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดการพลังงานในโรงงานและอาคารควบคุม สำหรับผู้ประกอบการ (สพจ.) 6. ดูแล เฝ้าระวัง ป้องกันสุขภาพจากมลพิษ ฝุ่น PM _{2.5} (สสจ.) 8. 13. ติดตามตรวจสอบ วิเคราะห์คุณภาพน้ำทะเล และเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง (คพ. กปม. กนอ. อบจ.ระยอง) 9. บูรณาการจัดการปัญหาคุณภาพแหล่งน้ำสาธารณะจังหวัดระยอง (ทสจ.) 10. เฝ้าระวังติดตามตรวจสอบ และวิเคราะห์คุณภาพแหล่งน้ำจังหวัดระยอง (ทสจ.) 11. สำรวจสถานภาพทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ศวทอ. ทช.1) 14. เฝ้าระวังกรณีน้ำมันรั่วไหลลงทะเล บริเวณชายฝั่งจังหวัดระยอง (ทสจ. ศวทอ.) 15.-16., 18., 29. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามตรวจสอบ/เฝ้าระวังโรงงาน/กลุ่มเสี่ยงอุบัติภัยสารเคมี ในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง (กนอ. ปภ.ระยอง สอจ.ระยอง) 17., 23. เสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการตอบโต้และเผชิญเหตุฉุกเฉินอุบัติภัยจากสารเคมี (ปภ.ระยอง) 19. ขับเคลื่อนการดำเนินงานโรดจากการประกอบอาชีพฯ พ.ศ. 2562 (สสจ.) 20. แก้ปัญหาพิษตะกั่วในเด็กปฐมวัย (สสจ.) 21.-22 ศึกษาวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลกระทบของการได้รับสัมผัส Benzene, 1,3 Butadiene ต่อผลกระทบสุขภาพใน 4 กลุ่มอาชีพโดยรอบอุตสาหกรรมมาบตาพุด" พร้อมทั้งตรวจคัดกรองสุขภาพประชาชน (ทม.มาบตาพุด รพ.เฉลิมพระเกียรติฯ) 24.-25. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมป้องกัน กำกับ ดูแล เตือนภัยจากการประกอบการของภาคอุตสาหกรรม และรองรับอุบัติภัยฉุกเฉินจากสารเคมี (สอจ.ระยอง ปภ.ระยอง) 26. กำกับการดำเนินงานตาม EIA และจัดทำเป็นฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการมลพิษในพื้นที่ (สผ. กนอ. กรอ.) 27.-28. จัดทำ/ปรับปรุงผังเมืองเพื่อกำหนดพื้นที่การใช้ประโยชน์เพื่อการอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับข้อมูลศักยภาพการรองรับมลพิษและมีแนว Protection Strip (สยผจ.ระยอง)

ขั้นตอนการดำเนินงานประกาศเขตควบคุมมลพิษ
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535

แผนผังขั้นตอนการดำเนินงานประกาศเขตควบคุมมลพิษ
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

รวมระยะเวลาประมาณ ๘ เดือน

สรุปแหล่งกำเนิดมลพิษ
ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535

สรุปแหล่งกำเนิดมลพิษตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕

ตารางที่ ๑ แหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสีย

แหล่งกำเนิดมลพิษ	ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ		
	ก ^๑	ข ^๒	ค ^๓
๑. อาคารบางประเภทและบางขนาด			
(๑) อาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด	ตั้งแต่ ๕๐๐ ห้องนอน	ตั้งแต่ ๑๐๐ – ไม่ถึง ๕๐๐ ห้องนอน	ไม่ถึง ๑๐๐ ห้องนอน
(๒) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม	ตั้งแต่ ๒๐๐ ห้อง	ตั้งแต่ ๖๐ – ไม่ถึง ๒๐๐ ห้อง	ไม่ถึง ๖๐ ห้อง
(๓) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก	-	ตั้งแต่ ๒๕๐ ห้อง	ตั้งแต่ ๕๐ – ไม่ถึง ๒๕๐ ห้อง
(๔) สถานบริการ	-	ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตร.ม.	ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ – ไม่ถึง ๕,๐๐๐ ตร.ม.
(๕) โรงพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลตามกฎหมาย	ตั้งแต่ ๓๐ เตียง	ตั้งแต่ ๑๐ – ไม่ถึง ๓๐ เตียง	-
(๖) อาคารโรงเรียน สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนและราชการ	ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ ตร.ม.	ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ – ไม่ถึง ๒๕,๐๐๐ ตร.ม.	-
(๗) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศหรือเอกชน	ตั้งแต่ ๕๕,๐๐๐ ตร.ม.	ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ – ไม่ถึง ๕๕,๐๐๐ ตร.ม.	ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ – ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ ตร.ม.
(๘) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้า	ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ ตร.ม.	ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ – ไม่ถึง ๒๕,๐๐๐ ตร.ม.	-
(๙) ตลาด	ตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ตร.ม.	ตั้งแต่ ๑,๕๐๐ – ไม่ถึง ๒,๕๐๐ ตร.ม.	ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ – ไม่ถึง ๑,๕๐๐ ตร.ม.
(๑๐) ภัตตาคารหรือร้านอาหาร	ตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ตร.ม.	ตั้งแต่ ๕๐๐ – ไม่ถึง ๒,๕๐๐ ตร.ม.	ตั้งแต่ ๒๕๐ – ไม่ถึง ๕๐๐ ตร.ม.
๒. บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง^๔	บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่มีพื้นที่บ่อ ตั้งแต่ ๑๐ ไร่ ขึ้นไป (ตามรายละเอียดในแผนที่รวมและแผนที่จังหวัดแนบท้ายประกาศ)		

^๑ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลง ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘

^๒ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ ๒) ลง ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔

^๓ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดอาคารประเภท ค. เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๔ ลง ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

^๔ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลง ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

แหล่งกำเนิดมลพิษ	ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ		
๓. บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย ^๕	ทุกขนาด		
๔. ทำเทียบเรือประมง ^๖ ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง และหมายความรวมถึง ทำเทียบเรือประมงหรือสะพานปลา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบ กิจการแพปลา	ทำเทียบเรือประมงที่จดทะเบียนเป็น ๑. ทำเทียบเรือประมงพาณิชย์ ๒. ทำเทียบเรือประมงสำหรับการนำเข้าสู่สัตว์น้ำ ๓. ทำเทียบเรือประมงของโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ ๔. ทำเทียบเรือประมงที่มีการขนถ่ายสัตว์น้ำสำหรับการผลิตอาหารสัตว์เท่านั้น		
๕. ที่ดินจัดสรร ^๗	ประเภท ก ตั้งแต่ ๕๐๐ แปลง หรือเนื้อที่มากกว่า ๑๐๐ ไร่ และได้รับอนุญาตให้จัดสรร ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๙	ประเภท ข ตั้งแต่ ๑๐๐ ถึง ๔๙๙ แปลง หรือเนื้อที่ ๑๙ ถึง ๑๐๐ ไร่ และได้รับอนุญาตให้จัดสรร ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๙	ประเภท ค ตั้งแต่ ๑๐ ถึง ๙๙ แปลง หรือเนื้อที่น้อยกว่า ๑๙ ไร่ และได้รับอนุญาตให้จัดสรร ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕
๖. โรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม ^๘	๑. โรงงาน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ตามบัญชีแนบท้ายประกาศ ๒. นิคมอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรม ๓. เขตประกอบการอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน หรือพื้นที่จัดสรร เพื่อการอุตสาหกรรม ที่มีการจัดการระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อมร่วมกัน		
๗. การเลี้ยงสุกร ^๙ การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่ สองชนิดขึ้นไปตามน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์	ประเภท ก เกินกว่า ๖๐๐ หน่วย	ประเภท ข ตั้งแต่ ๖๐ หน่วย แต่ไม่เกิน ๖๐๐ หน่วย	ประเภท ค ตั้งแต่ ๖ หน่วย แต่ไม่เกิน ๖๐ หน่วย
๘. บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ^{๑๐}	ประเภท ก กินพืชเป็นอาหาร ใช้แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ไม่เติมสารก่อความเค็ม ขนาดพื้นที่บ่อ ๑๐ ไร่ขึ้นไป	ประเภท ข กินเนื้อ/กินเนื้อและพืช ใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ ไม่เติมสารก่อความเค็ม ขนาดพื้นที่บ่อ ๑๐ ไร่ขึ้นไป	ประเภท ค สัตว์น้ำทุกชนิด ใช้สารก่อความเค็ม ทุกขนาด

^๕ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลง ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

^๖ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ทำเทียบเรือประมงบางประเภทเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๔ ลง ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

^๗ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ที่ดินจัดสรรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๔ ลง ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

^๘ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๙) เรื่อง กำหนดประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลง ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

^๙ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้การเลี้ยงสุกรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลง ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

^{๑๐}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลง ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

แหล่งกำเนิดมลพิษ	ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ
๙. สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ^{๑๑}	ประเภท ก และ ประเภท ข ตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง
๑๐. ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ^{๑๒}	ระบบบำบัดน้ำเสียที่กระทรวง ทบวง กรม หรือสว่นราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือผู้รับจ้างให้บริการจัดให้มีขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์หลักในการให้บริการบำบัดน้ำเสียที่รวบรวมจากชุมชน

^{๑๑}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลว ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙

^{๑๒}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ลว ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

ตารางที่ ๒ แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยอากาศเสีย

แหล่งกำเนิดมลพิษ	ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ		
๑. โรงไฟฟ้า^{๑๓} (๑) โรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานความร้อน ลำดับที่ ๘๘ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน หรือ (๒) สถานประกอบกิจการไฟฟ้า ที่มีการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน	โรงไฟฟ้าเก่า - ได้รับอนุญาตก่อน ๓๑ ม.ค. ๓๙ - โรงไฟฟ้าบางประเภท - หน่วยการผลิตที่ ๓-๔ - โรงไฟฟ้าน้ำพอง ชุดที่ ๑ และชุดที่ ๒ - โรงไฟฟ้าแม่เมาะ หน่วยการผลิตที่ ๔ ,๘-๑๓ - ได้รับอนุญาตตั้งแต่ ๓๑ ม.ค. ๓๙ ถึง ๑๖ ม.ค. ๕๓ - ได้รับอนุญาตตั้งแต่ ๑๗ ม.ค. ๕๓ ถึง ๒๖ พ.ย. ๖๖	โรงไฟฟ้าใหม่ - ได้รับอนุญาตตั้งแต่ ๒๗ พ.ย. ๖๖ เป็นต้นไป	โรงไฟฟ้า ที่ใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิง - ใช้มูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข - ใช้สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน มาเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงเชื้อเพลิงที่ได้จากกระบวนการแปรรูปมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วดังกล่าวด้วย
๒. โรงแยกก๊าซธรรมชาติ^{๑๔}	ประเภทที่ ๑ (ก) ได้รับใบอนุญาตก่อน ๑๖ ก.ค. ๕๓ (ข) ยื่นขออนุญาตขยายก่อนวันที่ ๑๖ ก.ค. ๕๓ และได้รับใบอนุญาตภายใน ๒ ปี		ประเภทที่ ๒ (ก) ได้รับใบอนุญาตนับแต่ ๑๖ ก.ค. ๕๓ (ข) ยื่นขออนุญาตขยายนับแต่ ๑๖ ก.ค. ๕๓ (ค) ได้รับใบอนุญาตขยายเมื่อพ้น ๒ ปี
๓. โรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม^{๑๕} โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน	เก่า (ก) ได้รับใบอนุญาตประกอบหรือขยายกิจการก่อน ๑๓ ต.ค. ๕๔ (ข) ยื่นขออนุญาตประกอบหรือขยายกิจการก่อน ๑๓ ต.ค. ๕๔ และได้รับใบอนุญาตหลัง ๑๓ ต.ค. ๕๔		ใหม่ ยื่นขอใบอนุญาต และได้รับใบอนุญาตนับแต่ ๑๒ ต.ค. ๕๔ รวมถึงหน่วยผลิตที่ได้รับใบอนุญาตขยายกิจการ หลังจาก ๑๒ ต.ค. ๕๔
๔. โรงงานอุตสาหกรรม^{๑๖}	โรงงาน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ตามบัญชีแนบท้ายประกาศ		

^{๑๓}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงไฟฟ้าเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทั้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ พ.ศ. ๒๕๖๖ ลว ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

^{๑๔}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงแยกก๊าซธรรมชาติเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทั้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓

^{๑๕}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทั้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

^{๑๖}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทั้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๙

แหล่งกำเนิดมลพิษ	ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ		
๕. โรงงานปูนซีเมนต์^{๑๗} โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตปูนซีเมนต์ทุกขนาดตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน	โรงงานปูนซีเมนต์เก่า ได้รับอนุญาตก่อน ๓๑ มี.ค. ๕๗	โรงงานปูนซีเมนต์ใหม่ ได้รับอนุญาตตั้งแต่ ๓๑ มี.ค. ๕๗	ใช้ของเสียเป็นเชื้อเพลิงหรือวัตถุดิบในการผลิตทุกขนาด ^{๑๘}
๖. โรงไม้ บด หรือย่อยหิน^{๑๙}	โรงไม้ บด หรือย่อยหินตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานทุกขนาด		
๗. โรงงานอุตสาหกรรมเคมี^{๒๐} โรงงานลำดับที่ ๔๒ หรือลำดับที่ ๔๔ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ซึ่งมีการผลิต ใช้ หรือเก็บรักษาสาร ๑, ๒ ไคคลอโรอีเทน หรือสารไวไฟคลอไรด์	โรงงานอุตสาหกรรมเคมีเก่า ได้รับใบอนุญาตก่อนวันที่ ๙ ก.ค. ๕๓	โรงงานอุตสาหกรรมเคมีใหม่ ได้รับใบอนุญาตตั้งแต่วันที่ ๙ ก.ค. ๕๓	
๘. โรงงานเหล็ก^{๒๑} โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการถลุง หลอม หล่อ รีด ดึง หรือผลิตเหล็ก หรือเหล็กกล้าในขั้นต้น ที่ใช้แร่เหล็กหรือเศษเหล็กเป็นวัตถุดิบตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ที่มีกำลังการผลิตรวม ๑๐๐ ตันต่อวัน ขึ้นไป	โรงงานเหล็กเก่า ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ/ ขยายกิจการ ก่อน ๘ พ.ค. ๕๔	โรงงานเหล็กใหม่ ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ/ ขยายกิจการ หลัง ๘ พ.ค. ๕๔	
๙. เตาเผามูลฝอย^{๒๒} ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน หรือเตาเผามูลฝอยตามกฎหมายอื่น	เตาเผามูลฝอยเก่า ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ/ขยายกิจการ/ดำเนินการก่อน ๑๘ ก.ค. ๕๓	เตาเผามูลฝอยใหม่ ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ/ขยายกิจการ/ดำเนินการตั้งแต่ ๑๘ ก.ค. ๕๓	
๑๐. เตาเผาศพ^{๒๓} สถานที่ที่จัดไว้สำหรับเผาศพ ตามกฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน	เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาลนคร และเขตเทศบาลเมือง	เขตพื้นที่อื่น (มีผลบังคับในวันที่ ๒๒ มิ.ย. ๖๘ เป็นต้นไป)	

^{๑๗}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงงานปูนซีเมนต์เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๑๘}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงงานปูนซีเมนต์ที่ใช้ของเสียเป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นวัตถุดิบในการผลิตเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙

^{๑๙}ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงไม้ บด หรือย่อยหินเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยฝุ่นละอองออกสู่บรรยากาศ ลว ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙

^{๒๐}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมเคมีบางประเภทเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

^{๒๑}ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงงานเหล็กเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

^{๒๒}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓

^{๒๓}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้เตาเผาศพเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ ลว ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

แหล่งกำเนิดมลพิษ	ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ	
๑๑. เตาเผามูลฝอยติดเชื้อ^{๒๔} ระบบหรืออุปกรณ์ใดๆ ที่ใช้เพื่อกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยวิธีการเผา	เตาเผามูลฝอยติดเชื้อเก่า ก่อสร้าง/เดินระบบก่อน 26 ธ.ค. 46	เตาเผามูลฝอยติดเชื้อใหม่ ก่อสร้าง/เดินระบบตั้งแต่ 27 ธ.ค. 46
๑๒. คลังน้ำมันเชื้อเพลิง^{๒๕}	คลังน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง และสถานที่ที่มีการรับหรือจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงโดยระบบขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้เก็บรักษา รับหรือจ่ายน้ำมันเบนซิน	
๑๓. สถานประกอบการกิจการหลอมและ ต้มทองคำ^{๒๖}	โรงงาน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการผสม วิเคราะห์ และทำให้บริสุทธิ์ หลอม หล่อ รีด ดึง หรือผลิตทองคำ ทองคำผสม หรือทองคำผสมอื่น	กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ประเภทกิจการหลอม หล่อ ทองคำ หรือทองคำผสมโลหะอื่น
๑๔. สถานประกอบการที่ใช้หม้อไอน้ำ^{๒๗} สถานที่ซึ่งผู้ประกอบการมีและใช้หม้อไอน้ำเพื่อการประกอบกิจการของตน โดยมีขนาดกำลังการผลิตไอน้ำตั้งแต่ ๑ ตันต่อชั่วโมงขึ้นไป เว้นแต่สถานประกอบการที่มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษเป็นการเฉพาะไว้แล้ว	(๑) โรงงาน จำพวกที่ ๓ ทุกประเภทโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่โรงงานประกอบการสี ผด หรือขัดขาว และโรงงานผลิต สง หรือจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า (๒) โรงพยาบาล/สถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล (๓) โรงแรม ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม (๔) สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ (๕) สนามบิน ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ (๖) สถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข	
๑๖. โรงสีข้าว^{๒๘} โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการสี ผด หรือขัดข้าว ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน	โรงสีข้าวทุกประเภท ที่มีกำลังการผลิตมากกว่า ๒๐ ตัน/วัน	โรงสีข้าวที่ใช้หม้อไอน้ำทุกขนาด ^{๒๙}
รถโดยสาร^{๓๐}	รถที่ใช้ในการขนส่งประจำทางที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	

^{๒๔} ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยติดเชื้อเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

^{๒๕} ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้คลังน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

^{๒๖} ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้สถานประกอบการหลอมและต้มทองคำเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๒๗} ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้สถานประกอบการที่ใช้หม้อไอน้ำเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

^{๒๘} ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงสีข้าวทุกประเภทเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๒๙} ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงสีข้าวที่ใช้หม้อไอน้ำเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลว ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๓๐} ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้รถโดยสารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยควันดำออกสู่บรรยากาศ ลว ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ตารางที่ ๓ แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมค่าความเข้มข้น

แหล่งกำเนิดมลพิษ	ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ
๑. โรงงานอุตสาหกรรม ^{๓๑}	โรงงาน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ตามบัญชีแนบท้ายประกาศ

ตารางที่ ๔ แหล่งกำเนิดมลพิษทางทางเสียงและความสั่นสะเทือน

แหล่งกำเนิดมลพิษ	ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ
๑. เหมืองหิน ^{๓๒}	กิจการระเบิดและย่อยหิน ตามกฎหมายว่าด้วยแร่หรือกิจการโรงงานเกี่ยวกับการไม่ บด หรือย่อยหิน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
๒. ยานพาหนะ *	
(๑) รถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถยนต์ส่วนบุคคล)	
(๒) รถจักรยานยนต์	
(๓) รถยนต์สามล้อใช้งาน	
(๔) เรือ	

ตารางที่ ๕ มาตรฐานควบคุมมลพิษจากยานพาหนะ

แหล่งกำเนิดมลพิษ	ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ
๑. ยานพาหนะ	
(๑) รถยนต์	
- เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด (ดีเซล)	
- เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยประกายไฟ (เบนซิน)	
(๒) รถจักรยานยนต์	
(๓) รถยนต์สามล้อใช้งาน	
(๔) รถโดยสาร	

ที่มา : พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎ ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้องด้านการควบคุมมลพิษ (พิมพ์ ครั้งที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๘) และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ณ พฤษภาคม ๒๕๖๓

* ยานพาหนะถูกประกาศเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษเฉพาะรถโดยสารตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้รถโดยสารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยควันดำออกสู่บรรยากาศ, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๗๙ ง วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

รวบรวมและเรียบเรียงโดย

๑. นางสาวณัฐฉิณีพร สร้อยสูงเนิน นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
๒. นายสุทธิพรหม ทองธรรมชาติ นิติกรชำนาญการ กองกฎหมาย

^{๓๑}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมบางประเภทและบางขนาดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมค่าความเข้มข้นของอากาศเสียที่ปล่อยทิ้งออกสู่บรรยากาศ ลว ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๓๒}ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้เหมืองหินเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือน ลว ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘